UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

Tractatus Primi Pars I. de Servitutibus Prædialibus, Usufructu, & utroque Retractu, Pars II. de Emphyteusi, Pars III. de Locatione & Conductione

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1691

Index Rerum Notabilium, Quæ continentur sub titulo de Emphyteusi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-74102

Visual Library

miniſtratore Eccleſiæ, quem ſcit prohibitum alienare ſine ſolemnitate & cauſa, unde indiget hujuſmodi præſumptione ob juris reſiſtentiam aliàs militantem, malæ fidei inductivam, quod in præſenti non cadebat, cum poſſeſſores haberent cauſam à privatis, & tanquam de re privata indifferenti, & liberæ alienationis, factum verò Conventus conſiderabatur tanquam ſpecies recognitionis veritatis & bonæ fidei, ſeu atteſtationis authenticantis aſſertionem poſſeſſoris.

Et propoſita cauſa *ſub die* 28. *Junii* 1669. prodiit reſolutio Hieronymo favorabilis, conſtare ſcilcet de ejus bono jure, atque reſolutio, reflectendo etjam ad veritatem viſa eſt probabilis.

INDEX
RERUM NOTABILIUM,
Quæ continentur ſub titulo de Emphyteuſi.

ACQUIRENS, ACQUISITIO.

PRIMUS acquirens non dicitur qui renovationem obtinet de jure antiquo per ſpeciem continuationis debitam, diſcur. 4. numero 4.

Dici non poteſt renovatus, quia renovatio non importat jus novuum ſed antiquum, ibid. num. 6.

Amplia quamvis renovatio contineat verba novam conceſſionem importantia, diſ. 10. ſub n. 2.

Subamplia etiamſi aliqua ſumma fuerit in renovatione ſoluta, ibid, n. 4.

Item neque is qui obtinet in vim tranſactionis, quia dicitur obtinere jure antiquo per tranſactionem confirmato, ibid.

Dicitur, qui cauſa fuit, ut bona in domum ſeu lineam ingrederentur, & non eſt comprehenſus in inveſtitura ab eo initium habente, diſ. 10. n. 2. in princ. & in fin.

Primus acquirens ſucceſſoribus præjudicare non valet, niſi acquiſitio fuerit titulo oneroſo, diſ. 10. num. 3. & diſ. 18. num. 4.

Ad effectum tituli oneroſi requiritur, quod ſolutum præponderet ſaltem medietati valoris rei, ibid. n. 4.

Dicta concluſio, quod primus acquirens titulo oneroſo præjudicet aliis, reſtringitur ad patrem contra filios, d. 18. n. 9.

Extenditur etiam ad extraneos habentes liberam facultatem diſponendi reſultantem ex clauſula ad habendum, d. 18. n. 9. in fin.

In conceſſionibus etiam pacti & providentiæ primus acquirens titulo oneroſo præjudicat ſucceſſoribus, d. 32. n. 2.

ACTUS.

Actum eſſe ipſo jure nullum vel habere implicitum ſtatum validitatis quid importet, *vide* fol. 12. d. 1. num. 22.

AGNATIO.

Agnationis & cognationis differentia ſublata eſt per jus noviſſimnm, d. 3. n. 18.

Quando tamen agnatitia qualitas deſideretur ad effectum renovationis, *vide* d. diſc. 3. n. 27.

AFFRANCATIO

An & quando ceſſet poſt incurſam caducitatem, *vide* diſ. 39. n. ult.

Affrancandi pactum, quando corrumpat ſolitam naturam Emphyteuſis, eamque faciat hæreditariam, d. 59. n. 15.

ALIENATIO

Bonorum Eccleſiaſticorum requirit ſolemnitatem, & cauſam, niſi adſit ſolitum alienandi, d. 20. n. 4.

Alienandi facultas, ſeu conventio ſtrictè eſt intelligenda dicto diſc. 20. n. 15.

Alienatio bonorum emphyteuticorum in extraneos fieri poteſt vigore concordiæ Ravennaten. diſc. 24. n. 3.

Etiam de jure fieri valet, ubi inveſtitura non eſt pacti & providentiæ, neque ad certas perſonas reſtricta, dicto d. 24. ſub n 5. verſ. *licet enim*.

Emphyteuſis irrequiſito Domino parit devolutionem, d. 33. n. 5.

Facta reſervato illius beneplacito non cauſat caducitatem, ibidem n. 5.

Requiritur ad dictum effectum devolutionis ſcientia prohibitionis, diſc. 36. num. 5.

Maximè ſi alienatio modificata fuit à pacto redimendi, ibidem.

Sub alienationis vocabulo in actibus permiſſis, & ſic favorabilibus comprehenditur etiam diſpoſitio quælibet per ultimam voluntatem; In actibus verò prohibitis, & ſic odioſis, non comprehenduntur diſpoſitiones per ultimas voluntates, d. 28. n. 10.

Prohibita ad certos caſus, & perſonas limitatè cenſentur in aliis permiſſa, diſcur. 29. numer. 3. ſub §. 2.

Aliena-

Alienationis prohibitio, quando reſtringatur ad actus inter vivos vel comprehendat etiam actus ultimæ voluntatis, *Vide* diſc.30. ſub num.2. & num. 4.

Alienatio bonorum Eccleſiaſticorum prohibita per extravag. Ambitioſæ procedit in quacumque diminutione, ſeù remiſſione reddituum, diſcurſ.38. num.2.

Bona emphyteutica alienari poſſunt inter comprehenſos quamvis remotiores, d.39.n.5.

Alienans ſi re integra recuperat alienatum, caducitatem evitat, diſ.39.n.6.& d.45. n.4.

Alienatio emphyteuſis Eccleſiaſticæ non ſubjacet *extravag. Ambitioſ.*d.45.n.2.

Verbum *alienare* junctum cum verbo *vendere* intelligitur de vera alienatione, dicto diſc. 45.num.3.in med.

Bona etiam prohibita alienari veniunt acceſſoriè ad bonorum Univerſitatem, diſcurſ. 48. ſub. numer.2.

APPELLATIO

Appellatione liberorum, ſeù deſcendentium veniunt omnes in infinitum, diſc.23.num.2. & ſub num.12. in fin.

Intellige in materia fideicommiſſaria, non autem emphyteutica, ibid.n.8.

Juxta ſtatutum Ferrariæ veniunt ſolum deſcendentes uſque ad quartum gradum, ibidem n.3.

An & quando detur à ſententia ſuper devolutione, diſ.46.n.2.

An tolli poſſit appellatio ſuſpenſiva per Conſtitutiones Synodales, ibid.n.3.

Quando detur necne ab interdictis poſſeſſoriis, *Vid.* d.59.nu.11.

ARGUMENTUM

Argumentum à feudo ad emphyteuſim, & econtra, quando procedat, *Vide*.n.18.d.1.

A fideicommiſſis ad emphyteuſim vel feudum, vel jus patronatus, licet arguere, d.9.n.3.

A jure patronatus ad emphyteuſim non benè arguitur, d.30.n.11.

In claris non intrant argumenta, diſcurſu 53. numer.25.

Incompatibilitatis, ſeù contradictionis intrat, ubi agitur de interpretatione, non in claris, diſcurſ.58. num.17.

ASSENSUS

Domini in Emphyteuſi hæreditaria non attenditur, neque alterat, d.58.n.4.

Ubi actus licitè ſine aſſenſu fieri poteſt, tunc obtentus juri alteri quæſito non præjudicat, eod.d.58.n. 4.& 9.ubi declaratur.

Habentes aſſenſum debent præferri, ibidem numer.8. & 16.

B

BENEPLACITUM

AB eo in prohibitis conventio eſt regulanda, diſc. 14.num.16.

Informat conceſſionem Emphyteuſis Eccleſiaſticæ, ejuſque tenor attendi debet, diſcurſ. 40. numer.8.

Non requiritur, ubi bona ſolita ſunt concedi in Emphyteuſim, diſc.53.num.8.

Ad effectum ſoliti requiritur una conceſſio ſolemnis, vel duæ cum ſpatio 40.annorum, ibid.

Cardinalis Protector, ejuſque Vicarius concedit beneplacitum ſuper alienatione Bonorum Collegii Neophitorum, d.41.n.3.

Bene placitum præſumptum ſublatum fuit per Conſtitutionem Urbani VIII. d.53.n. 9.

Reſultans ex ſpatio 100. annorum præſervatum fuit, ibid.

Item præſervatur, ubi agitur inter duas Eccleſias, vel ubi verſatur de rebus tempore conſtitutionis jam in judicium deductis, ibid.

Sine Beneplacito Apoſtolico alterari non poteſt prima inveſtitura Eccleſiaſtica, d.56.n.3.

De dicta Conſtitutione Urbani VIII. tollente Beneplacitum Apoſtolicum præſumptum, *Vid.*diſc.60. num.8.

BONA ALLODIALIA

Poſſunt diſtrahi mediante ſolutione laudemii, diſc.1. ſub num.1.

Qua ratione emphyteutica reducantur ad allodialia, *Vid.*diſcurſ.3.ſub numer.24. §.idque, &c. & d.19. num.4.5.

BONA EMPHYTEUTICA

De natura bonorum emphyteuticorum Bononien. *Vide* d.53.n.34.

Bona emphyteutica Fulginaten. finitis lineis, ſeù generationibus renovantur proximioribus, aut ex conſuetudine, aut ex concordia, diſcurſ.1.numer. 1.

Similiter bona Civitatis Caſtelli, & bona Mantuæ, d. 9.num.10.

Quæ conſuetudinis vel concordiæ vigent hodie in aliis quamplurimis locis, d.1.n.1.

Dicta bona ſunt ad inſtar allodialium, prout etiam bona Ravennaten. vigore concordiæ, de qua diſc. 20.num.7.

Poſſunt diſtrahi mediante ſolutione laudemii, & conſenſu Domini directi non denegandi, d.1.num.1.& ſub n.5.& d.2.erga finem.

Emphyteutica Abbatiæ Nonantulanæ ſunt hæreditaria, d.52.n.3.

Conſuetudo ſeù concordia per quam bona reducuntur ad inſtar allodialium intelligitur inveſtitura durante, ſecus autem ea finita, diſc.20.ſub n.9 in fin.

Bona emphyteutica ex prohibitione legis nequeunt tranſire ad manus mortuas diſc.28.num. 6. & diſc. 37.num.10.

De natura bonorum Eccleſiaſticæ eſt ut non concedantur perpetuò extraneis, d.30.n.12.

C

CADUCITAS

VIde etiam verbo *Devolutio.*

Juſta cauſa excuſat à caducitate, diſcurſ. 26.numer.4.

Dealara ut n.8.ibid. & d.42.n.2.

Ad illam incurrendam tanquam pœnam requiritur ſcientia & malitia, ibid.n.7.

Conventa in caſu non ſolutionis Canonis arguit emphyteuſim, d.33.n.2.

Alienatio facta reſervato beneplacito Domini directi non cauſat caducitatem, ibid.n.5.

Maximè ſi alienatio non reddidit jus Domini deterius, ibid.

A caducitate cauſa probabiliter opinata licèt inſubſiſtens excuſat,ibid.n.6.

Facta venditione cum reſervatione aſſenſus Domini cum clauſula, & non aliàs non incurritur caducitas,d.40.n.2.

Declara concurrente bona fide, ſive probabili ignorantia Emphyteuſis,ſecus extante ſcientia, & mala fide,dicto d.40,n.13.

Fortius excluditur caducitas per dictam reſervationem aſſenſus, ubi agitur de Emphyteuſi Eccleſiæ, ibid.num.3.

Item ubi alienatio eſt cum jure redimendi, ibid. numer.4.

Declara tamen quod pactum redimendi non faciat evitare caducitatem,niſi redemptio ſequatur re integra,ibidem n.10.

Reſervatio aſſenſus Domini excuſat à caducitate, ubi emphyteuta agit de damno vitando, ſecus ſi de lucro captando,d.40.n.14.

Ob non ſolutionem Canonum non factam à viro cadit in commiſſum emphyteuſis data in dotem à muliere,d.41.n.5.& n.19.

Plures cauſas excuſantes à caducitate, *Vide* d.42.nu.3. cum ſeqq.

CANON

Excedere non debet fructuum quinquageſimam,niſi de præterito fuerit in majori quantitate ſolutum, d.5.n.3.& 8.& d.6.n.4.

Modicus arguit exiguum bonorum emphyteuticorum valorem,d.7.ſub n.6.

Canonis nomem emphyteuſi potius quàm locationi convenit,d.31.n.9.

Parum tamen attenditur, ubi concomitatur ab aliis ſynonimis cenſus & reſponſionis,ibid.

Canonis magna quantitas arguit locationem,d.36.nu. 7.*Vide* tamen d.40.n.7.

Canonum oblatio admittitur in Creditore re integra ad evitandam caducitatem,diſcurſ.36. ſub num.12. & 13.

Canonum ſolutio omiſſa per Procuratorem, ſeù alium Adminiſtratorem præjudicat,diſcurſ.41.numer.6.

Pro Canonibus non competit via executiva, diſc.55. num.2.

Emphyteuta non poſſidens, non tenetur ad ſolutionem Canonum, d.43.n.2.

Item non tenetur,ſi fructus non recipiat, ex quo res evadat inutilis, vel ſitus emphyteuticus fiat via publica,ibid.n.3.

Si Canon eſt modicus, & res non deterioratur in totum,ſed in parte,tenetur ad illum,ibidem & n.5.& diſc.54.per tot.

Defectus in ſolutione Canonis non inducit caducitatem in præjudicium aliorum, qui ſunt comprehenſi in inveſtitura,d.47.n.3.

Dictus defectus debet eſſe ex malitia, & culpa, non ex errore,d.46.n.6.

Error tamen debet eſſe juſtus,ibid.n.7.

Canones æſtimantur ad rationem trium circiter pro centenario,d.54.ſub n.9.

Vigore Stat.Urb.competit via executiva, diſcurſ.55. num.1.

Intellige tamen,ut num.4.

CAPITULA.

Magis ſunt attendenda quàm inſtrumentum, diſcurſ. 13. ſub numer.7. & diſc.14.num.5. & diſc.53.numer.35.

Fortius ſtante declaratione partium conficiendi inſtrumentum pro majori validitate Capitulorum, ibid.

Limita ſi conſtaret de animo novandi, ſeù addendi mediante ſubſequenti inſtrumento, dicto numer.5.

CAPITULUM

Dicitur perſona venerabilis, & major ad effectum, ut illi nequeat relinqui emphyteuſis, diſcurſ.27. num.3.

CAUTELA

Obtenta ad majorem cautelam non nocent, diſc.25. num.8.

CAUSA

Vide verba, *Caducitas, Pœna, Devolutio.*

CENSUS.

Impoſitio an cadat ſub prohibitione alienationis,diſc. 45.per tot.

Cenſus Creditori non incipit currere tempus ad petendam prælationem in venditione rei cenſitæ, niſi poſt factam denunciationem,diſcurſ.51.in fin.

In Regnis utriuſque Siciliæ pro cenſibus proceditur executivè etiam contrà Tertios, diſcurſ.53. num.5.

CLAUSULA AD HABENDUM

Quando ſit operativa,necne declaratur, d.33.nu.11.& diſc.35.n.4.

Tradit liberam diſponendi facultatem primo acquirenti quidquid ſit de aliis,d.18.n.10.

Juncta clauſula cæterata adjecta acquirenti importat ſtipulationem pro hæredibus quibuſcumque,d,31. num.3.& d.32.n.5.

Iſta clauſula potius convenit locationi quam emphyteuſi,d.31.ſub n.8.

De ſe ſola non alterat emphyteuſis naturam, diſc.32. num.6.

Importat ſolum alienabilitatem inter comprehenſos, d.35.n.4.

Maximè ſi eſt cæterata, non enim extenditur ultra perſonas comprehenſas,d.33.n.4.

Fortius ſi modificatur ab aliis verbis, tunc enim quamvis extenſa non alterat emphyteuſis naturam, ibid.

Declara,ut ibid.num.11.

Adjecta in executivis cenſetur ex ſtylo notariorum, in diſpoſitivis verò ex voluntate partium, ibidem, num.12.

CLAUSULA AD HABENDUM

Ejus effectus reſtringitur per aliam clauſulam apponi ſolitam in inveſtituris *prout de re ſimili*, d.36.n. 5.*&* *eoque magis.*

Dat facultatem alienandi.& quomodo, diſcurſ.39. num.?.

Ubi non remanet fruſtratoria, ſed aliquem operatur effectum, intelligi debet magis quàm ſit poſſibilis juxtà juris regulas,d.52.n.26.

CLAUSULA

Pro ſe ſuiſque hæredibus non ſufficit ut emphyteuſis Eccleſiaſtica evadat tranſitoria ad extraneos, niſi adſit altera clauſula *& cui dederit*, diſcurſ.29. num.3.

Dicta clauſula *cui dederit*, ſuppletur per dictionem *quibuſcumque*,& facit emphyteuſim tranſitoriam ad extraneos,d.32.ſub n.5.

Præ-

Præfatæ clauſulæ non faciunt conceſſionem tranſmiſſibilem ad quoſcumque, ubi adeſt contraria expreſſa reſtrictio, d.30.n.2.& d.35.n.4.

Clauſula cæterata poſt ſtipulationem factam pro ſe extenditur ad hæredes & ſucceſſores quoſcumque, d.33.n.12.

CLAUSULA

Ex quibus clauſulis arguatur emphyteuſis hæreditaria & tranſitoria ad quoſcunque, d.31.ſub nu.13. & d. 32.n.5.& d.35.ſub n.5.

Clauſula *quidquid placuerit* addita poſt clauſulam *ad habendum* emphyteuſim etiam Eccleſiaſticam facit tranſitoriam ad extraneos, dicto d.35.nu.5.ſub §.*Ceſſantibus autem.*

Clauſula *in perpetuum* facit adminiculum ut emphyteuſis etiam Eccleſiaſtica ſit hæreditaria, & tranſitoria ad extraneos, d.59.n.14.

CONCESSIO

Vide verbo *Inveſtitura.*

Ex quibus arguatur nova & non corroborativa primæ. *Vide* d.18.n.6.

Conceſſio qualibet etiam facta à ſupremo Principe, qui juri tertii derogare poteſt, intelligitur tamen facta ſine tertii præjudicio, d.1.n.5.

Item ſine præjudicio poſſeſſoris, ſub num.13.verſ. *His ſtantibus.*

Amplia ſi facta fuit ab inferiore Principe qui nec volens poteſt derogare juri tertii, ibidem verſ. *Fortius.*

CONCESSIO

Habens conceſſionem abuſivam ſeù expectativam tunc agit contra dominum directum pro damnis & intereſſe, quando conſenſus ab hoc præſtitus eſt voluntarius ſecus ubi eſt neceſſarius, diſcurſ.1.ſub num.10.

De duobus conceſſa præfertur ille cui prius ſit traditio quamvis poſterior, n.11.

Facta conceſſione emphyteutica ex cauſa oneroſa viro & uxori cum pecunia viri an aliquod jus uxori quæratur, *Vide* n.12.

Quod non acquiratur uxori ſed tranſeat ad hæredes viri, ibid.verſ. *Ad iſtud.*

Amplia ſi vir de re emphyteutica diſpoſuit & uxor paſſa fuit poſſeſſionem ab aliis capi n.13. verſ. *Item.*

Limita ſi hæredes viri paſſi ſunt uxorem poſſidere & Canones ſolvere, ibid.

Generalis facultas data per Epiſcopum Vicario faciendi conceſſiones emphyteuticas non extenditur ad conceſſiones præventivas ſeù abuſivas & de rationibus, *vide* n.14.

Amplia ſi in dicta facultate legitur clauſula *in forma*, quæ capit ſolita non inſolita, dicto n.14.in fin.

Dictæ conceſſiones abuſivæ & præventivæ neque de officiis fieri valent ad evitandum votum captandæ mortis, n.17.

Conceſſio facta cum prohibitione alienationis ut bona remaneant in familia alicujus, expirat per mortem ultimi maſculi ejuſdem familiæ, diſc.30. num.2.

CONCESSIO

Ex quibus arguatur conceſſionem non extendi ad hæredes extraneos dicto d.30.n.9.

Non eſt prohibitum facere eandem conceſſionem pluribus perſonis in ſolidum ab initio, dummodo non excedatur conſuetum tempus, nec alteretur ſolitus generationum numerus, d.2.ſub nu.4.& 5.

Eadem conceſſio poteſt fieri pluribus ac omnibus competit licèt exercitium ac commoditas uni tantum, ibid.n.6.

In conceſſione rerum Eccleſiæ neceſſaria non eſt ſolemnitas, ſi bona ſolita ſunt concedi, diſcurſ.6.numer.7.

Cauſa tamen nempè utilitas aut neceſſitas adhuc requiritur de tempore præſenti, ibidem ſub §. *Et conſequenter*, ubi ratio aſſignatur.

Conceſſio in dubio cenſetur facta juxta rei naturam & ſubjectam materiam, diſcurſ. 23. numer.7.

Bona diſtinctio ad dignoſcendum ex qualitate rei an conceſſio ſit hæreditaria nec ne, diſcurſ.31.numer.11.

Concedens inhabili, ſeù incapaci, cenſetur cum eo diſpenſare, d.50.n.6.

CONCORDIA

Vide etiam verbo *Tranſactio.*

De concordia Urbinaten.& quid contineat. *Vide* d. 26.n.1.

De concordia vigente in monte Marciano *Vide* d.25. num.1.

De utraque concordia Ravennæ & de intellectibus illius per Rotam traditis. *Vid.* d.21.n.1.& d.19.n.2. & ſeqq.

CONCORDIA

Eccleſia Metropolitana Ravennaten. non ſubjacet dictis concordiis ſed circa renovationes conceditur cum diſpoſitione juris, d.22.n.2.

In vim concordiæ Ravennaten. bona emphyteutica poſſunt uti allodialia alienari, d.24.n.3. *Vide* tamen num.5.

Limita ubi contraria conventio ſeù lex in inveſtitura fuit adjecta, dicto n.5.

Quæ tamen contrarietas debet eſſe aperta reſultans ex nova formula incompatibili cum dicta concordia.

In Eccleſiis & piis locis eſt laudabilis ratione, diſ.49. num.3.

CONFINES

Confuſis confinibus per emphyteutam dominus poteſt totum capere, donec emphyteuta dilucidè illa diſtinguat, d.56.num.2.

Intellige ubi conceſſio facta eſt ſimpliciter de domo, ſeù ſolo ad corpus nulla expreſſa quantitate, ſecus ebi fuit expreſſa & declara ut ibid.n.4.

CONJECTURÆ

Leviores ſufficiunt ad inducendam regulam, graviores autem ad limitationem, d.31.nu.13.

Singulæ quæ non proſunt, ſimul junctæ juvant, ibidem.

Ad effectum probationis dominii remittuntur arbitrio judicis, d.37.n.3.

De eis, *Vide* d.37.n.4.8.& ſeqq.

CONTRACTUS

Talis judicatur qualis denominatur à partibus, d.31. num.7.

Referri debet ad titulum qui minus gravat. d. 37.n.4. in fin.

Contractus emphyteuticus an activè, & paſſivè tranſeat ad hæredes, d.38.n.4.

Ad ejus naturam regulandam verba æquivoca non attenduntur, d.39.n.2.

Si tractu temporis fit injuſtus, an reduci debeat ad juſtitiam, d.54.n.5.

In contractibus attendi non debet nomen, ſeu nuncupatio, ſi rei ſubſtantia aliud denotet, diſcurſ.54. num.8.

CONSUETUDO

Immemorabilis inducit neceſſitatem renovandi abſq; eo quod valeat Eccleſia pro ſe retinere, diſc.8. ſub num.2.

Conſuetudines ſuper facultate alienandi bona emphyteutica ſtrictè ſunt intelligendæ, diſcurſ.20.numer.15.

De variis conſuetudinibus per quas emphyteuſis pacti & providentiæ alteratur & efficitur hæreditaria, d.35.n.9.

Conſuetudo poteſt probari per ſcripturam, diſc.37. num.7.

De conſuetudine impediente tranſitum bonorum Eccleſiaſticorum ad Eccleſias, *Vide* dictum d.37. num.10.

In materia emphyteutica ſatis eſt attendenda, diſ.46. num.12.

CONSENSUS

Vide Verbo *Caducitas.*

Domini directi habet jus novæ inveſtituræ, diſ.44.numer.8.

CREDITOR

Admittitur ad purgationem moræ re integra, d.36.n.12.& 13.

Nequit agnoſcere legata, aliaſque ſucceſſiones debitori delatas, ibid.n.14.

Debet docere de ſupervivientia ſui Principalis, ibid. num.15.

Qui habuit aſſenſum domini, præfertur non habenti dictum aſſenſum quamvis anteriori, diſ 44.nu.8.in fin.

De creditorum concurſu ſuper bonis emphyteuticis, d.58.per tot.

De concluſione ubique recepta quod in prohibitis creditores cum aſſenſu vincunt anteriores illum non habentes, ibid.n.8.

CREDULITAS

Quando dicatur juſta, d.46.n.9.

Nimia credulitas dicitur potius culpa, dicto diſc.46. num.7.

Cohæres vel conſocius non excuſatur à caducitate ob credulitatem ſolutionis factæ à conſocio, ibidem num.8.

D

DEBITUM

CEſſante cauſa debiti ceſſat debitum, diſc.43.numer.4.

DECISIONES

Rotæ ſunt præſupponendæ, nec revocantur aut circumſcribuntur incidenter, diſcurſu 41. numer.15.

Rotæ Romanæ licèt extra Statum Eccleſiaſticum non ſint tantæ auctoritatis, ubicunq; tamen communem quaſi opinionem conſtituunt, diſc.28.numer.5.

DECLARATIO

Ea quæ conſiſtunt in animo declarari non poſſunt ab aliis quàm ab ipſo principali ſeù ejus procuratore de mandato ſpeciali, d.36.n.14.

DESCENDENTES

Appellatione deſcendentium veniunt omnes in infinitum, d.23.n.2.

An filii & deſcendentes primi inveſtiti pro quibus conceſſio facta eſt, poſſint illam recuſare, vel cogi valeant, d.38.n.3.& ſub n.1.& n.4.

DEVOLUTIO

Vide verbo *Caducitas.*

Evitatur ab emphyteuta alienante ſi re integra recuperatur, d.39.n.6.

Agens ad devolutionem tenetur oſtendere concludenter finem lineæ, diſcurſ.15.num.9.& diſcurſ.26. num.3.

Regulariter intrat in portione defecta, quia non habet locum jus accreſcendi in emphyteuſi, d.20.n. 11.in fin.

Dominus acceptando devolutionem ex defectu hæredis ſecutam, tenetur ad debita morientis prout teneretur fiſcus, d.32.n.11.

Sequuta devolutione ob lineam finitam durat jus creditorum quæſitum cum aſſenſu prætenſi domini, ibidem.

Oritur ex alienatione irrequiſito domino, diſcurſ.33. num.2.

Requiritur tamen ſcientia prohibitionis, d.36.num.3. & 12.

Paupertas excuſat à devolutione, d.41.n.8.

Item amiſſa perceptio fructuum, ibid.

Ad illam impediendam admittitur creditor emphyteuſis, qui poteſt offerre, & ſolvere Canones, d.36. num.6.

Intellige re integra, ſecus poſt declaratam devolutionem, d.diſc.36.n.13.

In devolutione ob lineam finitam mitius agitur quàm in odioſa & pœnali, diſ.37.nu.4.§.*quamvis enim* in fine.

Difficilius admittitur in emphyteuſi meliorata, quàm ſimplici, d.48.n.5.

DICTIO

Dictio *nec non* eſt continuativa quando præcedens oratio eſt imperfecta, ſed quando eſt perfecta, dicitur incœptiva, d.17.n.6.§.*tunc.*

Dictio *altius* denotat ſimilitudinem, diſcurſ.28.ſub num.12.

Dictio *Quibuſcunque* operatur eundem effectum ac *quibus dederit*, d.32.ſub n.5.

DISPOSITIO

Legis vel hominis loquens de ſimplici, non capit mixtum etiam in contractibus, d.20.n.14.

DIVISIO

Bona emphyteutica diviſa mortuo illo cui devenerunt tranſeunt ad ejus hæredes donec durat inveſtitura, non ad alios emphyteutas, d.11.n.1.

Ratio eſt quia emphyteutæ dividentes quoad bona diviſa evadunt extranei, nec reintegrari valent niſi linea recipientis extincta, ibid.n.2.

Limita ſi hæres illius in quem bona ex diviſione devenerunt eſt incapax, adeò ut locus fieret devolutioni vel ſucceſſioni remotiorum, vel renovationi extraneorum; Hiſce enim caſibus bona regrediuntur ad dividentes, ibidem §.*ideoque.*

Quæ circumſtantiæ ſint attendendæ ut per diviſionem cenſeatur remiſſum jus, nec ne, diſcurſ.53. num.23.

Per diviſionem ſequutam cum clauſulis ad habendum, aliiſque ſtipulationibus pro hæredibus cenſetur remiſſum jus emphyteuticum, & inducta libertas, d.diſc.53.n.20.

In dubio non cenſetur per eam remiſſum jus de futuro, ibid.n.24.& de materia per tot.

DOCTRINA

Surd.conſ..573.expenditur, diſc.52.num.8.

*Romani conſ.*22.rejicitur uti incompatibilis cum opinione Rotæ, diſ.3.ſub numer.1. §.*reflectendo autem*, & ſub numer.5.& ſub n.12.convincitur de errore.

*Imolæ conſ.*38.declaratur diſcurſ.3.numer.6. §.*adhuc tamen*.

*Andreol.controverſ.*378.declaratur in diſc.28.

Merlin.deciſ 583.declaratur d.28.n.10.

*Aldobrandini conſ.*21.declaratur d.3.n.23.

Bertazol.*conſ.civil.*112.declaratur d.23.n.9.ubi etiam *Fulgin. de ſucceſſ. emphyt.q.3.Roſenthal. de feud. cap.7.concl.36.num.9.*

Doctrinæ punctuales pluris faciendæ ſunt quàm rationes, & argumenta diſc.3.numer.8.& diſcurſ.28.num 4.

Intellige tamen, & declara ubi fundantur ſuper vivis rationibus, ſecus ubi ſuper frivolis, ibidem.

Conſulentium doctrinæ ſuſpectæ, d.23.n.9.

Quomodo procedendum in regulandis deciſionum, & conſulentium doctrinis, d.52.n.6.

Textus in *l.ſi quis Conductionis C.locat.*declaratur, d.59.n.9.

DOMINIUM

Ad effectus caducitatis probari debet per inſtrumentum Inveſtituræ, d.37.n.2.& 4.

Ad effectus verò ſolutionis Canonum & laudemiorum in futurum ſufficiunt ſolutiones præteritæ, ibidem.

Subdiſtingue, quod majora requiruntur ad effectus laudemiorum quàm Canonum, ibidem n.3.

Imò neque per inſtrumentum inveſtituræ probatur dominium ad effectus devolutionis non concurrentibus adminiculis, dicto n.3.in fin.

Contrarium quod etiam ſine ſcripturis per adminicula & conjecturas probetur dominium, ibid.ſub n.4.& n.8.

De conſuetudine Mediolanen. ſuper probatione dominii aliàs quàm per ſcripturam, *Vid.*diſcurſ.37.numer.5.

Plures conjecturas dominium probantes, *Vid.*diſ.37.num.8.

Dominii quæſtio refricari non poteſt ab emphyteuta, d.56.n.1.

Neque à Conductore, d.59.n.9.

DONATIO

Inter virum & uxorem recipit confirmationem à morte de jure, ſecus ex ſtatuto Urbis, quia illam annullat ipſo jure, d.1.n.13.

Inter patrem & filium non ſubſiſtit, d.18. n.9.

Revocari non poteſt licèt abſenti facta, ubi pro eo ſtipulata fuit à notario, d.38.ſub n.4.

Inter Conjuges eſt prohibita, d.47.n.6.

Convalidatur à perſeverantia uſque ad mortem, ibid. num.7.

Item per juramentum, ibidem.

Limita ex Statuto Urbis, quod eas irritat ipſo jure non attento juramento, ibid.

Dicta prohibitio procedit in effectiva donatione juris jam poſſeſſi, non acquirendi, ibidem.

DOS

Quando ſuccedat loco legitimæ, *Vide* diſ.9.n.11.cum ſeqq.

Licèt ad aliquos effectus conſideretur uti quid univerſale hæreditatis, attamen quoad hæredem univerſalem dicitur res particularis, d.9.n.14.

Si dos nulliter datur æſtimata, adhuc vir facit fructus ſuos loco quantitatis, d.41.n.18.

In dote dari poſſunt bona emphyteutica inæſtimata, d.45.n.7.

Vigore Statuti Urbis dari poſſunt indiſtinctè, d.diſc.45.num.8.

ECCLESIA

Cathedralis quamvis eſſe debeat unica, & individua, poteſt tamen pluribus conſtare Eccleſiis materialibus, d.2.ſub n.7.

Ea nolente pro ſe retinere emphyteuſim, tenetur renovare proximioribus, diſcurſ.12.num. 5. & ſæpiùs alibi.

Immò in aliquibus locis adeſt uſus renovandi etiamſi velit Eccleſia pro ſe retinere, diſcurſ.3.erga fin.

Ejus utilitas conſiſtit magis in emolumentis pro renovationibus ſolvi ſolitis quàm in Canonibus, diſ.4.ſub num.10.

Eccleſia & minor eodem jure metiuntur, diſ.26.ſub num.4.

Nequit bona perpetuò concedere extraneis, diſc.30.num.12.

Eccleſiæ præjudicare non poteſt Rector dimittendo ſeù diminuendo reſponſiones, d.38.n.2.

Quamvis Eccleſia contrahens abſque ſolemnitatibus non obligetur, obligat tamen contrahentem cum ipſa, d.38.n.4.erga fin.

Eſt incapax emphyteuſis ad effectum retinendi pro ſe, d.28.n.8.

EMPHYTEUSIS

Eccleſiaſtica non eſt tranſitoria ad extraneos licèt ſtipulata pro hæredibus, diſ.28.n.2.& d.31.n.2.& d.32.n.3.& d.33. n.3.

Limita ſtantibus verbis ſeù clauſulis importantibus tranſitum etiam ad extraneos dicto diſcurſ.28.numer.3.& diſ.29.nu.2.& diſ. 31. numer.3.diſc.32.num.4.

Examinantur plura adminicula hinc inde ſuper qualitate Emphyteuſis Eccleſiaſticæ an ſit hæreditaria, vel reſtricta ad Hæredes ſanguinis, d.59.n.13.

Nonantulæ licèt Eccleſiaſtica ac per conſequens tranſitoria ad hæredes ſanguinis tantùm, ex conſuetudine tamen tranſit etiam ad extraneos, d.27.n.2.

Ad emphyteuſim hæreditariam aſpirare non poteſt niſi qui eſt hæres, d.52.n.8.

Ubi ultrà prohibitionem legis accedit etiam prohibitio hominis, ne emphyteuſis tranſeat ad manus mortuas ceſſat facultas retinendi per annum ſeù acquirendi mediante ſolutione quindenniorum, d.27.n.4.& in fin.& d.28.n.9.

Dicta prohibitio non reſtringitur ad actus inter vivos, ſed operatur etiam reſpectu inſtitutionis tam univerſalis quàm particularis, ibid.

Ex quibus clauſulis cenſeatur hæreditaria, d.29.n.3.& d.52.n.2.

Dominus poteſt ſe opponere ne emphyteuſis tranſeat ad Eccleſiam ſeù Locum Pium, d.28.n.6.

Limita ubi agitur de emphyteuſi hæreditaria, nec concurrit in loco magno potentia, ibid.

Soluuntur tamen hoc caſu per Eccleſiam quinden-

nia in compenſationem laudemiorum, diſc. eodem num. 7.

Eccleſia eſt incapax emphyteuſis ad effectum retinendi pro ſe, non autem ad effectum acquirendi, & alienandi in manum non mortuam, ibid. n. *8*.

Emphyteuſis Eccleſiaſticæ Placentinæ formula declaratur, d. *18*. n. 12.

Poteſt eſſe partim ex pacto & partim hæreditaria, diſ. 30. num. *4*.

Regula quod emphyteuſis Eccleſiaſtica ad ſolos hæredes ſanguinis tranſeat, intelligitur ubi res conceſſa meliorari non debet, ſecus ubi notabiliter fuit meliorata ex pacto præcedenti, *Vid.* d. 31. n. *11*.

Ex facultate alienandi reſultat argumentum emphyteuſis hæreditariæ, d. 31. n. 15.

Quando cenſetur ex pacto, & providentia vel potiùs hæreditaria ſeù mixta, *Vide* d. 9. n. *9*. & 10.

Ex pacto & providentia importat ordinem ſuccedendi à concedente vel primo acquirente præfinitum, d. 3. ſub n. 17.

In emphyteuſi pactionata qualitas hæreditaria non attenditur, d. *3*. ante n. *20*.

Ideò præfertur amita matri, etiamſi iſta fuerit hæres pupillæ ultimæ defunctæ, ibidem.

Licèt ſit pacti & providentiæ utpotè concepta pro ſe, & filiis ad tertiam generationem, attamen concurrente clauſula ad habendum, & facultate alienandi ſub certis reſtrictivis, talis inveſtitura hæreditaria potiùs cenſenda eſt, d. 3. n. 24. § *licet enim.*

In emphyteuſi ex pacto nequit prædeceſſor præjudicare ſucceſſori vocato petenti renovationem, niſi ſit primus acquirens titulo oneroſo, d. 4. n. 5. & d. 10. n. 3. & 4.

Fœmina vocata ad emphyteuſim in defectu maſculorum excluditur à nepote filii prædefuncti inveſtiti, d. 4. n. 14.

Ad emphyteuſis devolutionem agens Dominus directus tenetur oſtendere concludenter finem generationum, d. 7. ſub n. 2.

Emphyteuſis libera revertitur ad dominum directum ſecuto caſu devolutionis, & omnis hypotheca creditorum ultimi emphyteutæ evaneſcit, d. 8. ſub numer. 1.

Facultas diſponendi de rebus emphyteuticis intelligitur inveſtitura durante, ibid. n. 5.

In emphyteuſi non datur repræſentatio, d. 11. nu. 4. & d. 12. ſub n. 1.

In emphyteuſi conceſſa ad tertiam generationem ſimpliciter abſque alio adjecto comprehenditur generatio activa acquirentis, ideòque reſtringitur ad nepotes, d. *15*. n. *Vide* tamen d. 16. n. 2.

Fortiùs ſi fuerit expreſsè dictum pro filiis, & nepotibus, ibid. & n. 4. & d. 25. n. 9.

Limita ſi adjiciatur verbum *ejus*, vel *ipſius*, tunc enim includitur etiam pronepos, quia nemo generat ſe ipſum, d. 14. n. 1. & d. *15*. n. 3. 5. & 8.

Concluſio tamen eſt controverſa, diſcurſ. 14. ſub numum. 4.

Fortius ſi concurrit aliud varbum completum, d. 15. n. 6. & d. 16. n. 3.

Ultrà pronepotes non extenditur, aliàs conceſſio eſſet ad quartam generationem, d. diſc. 14. ſub n. 4. & d. 25. n. *9*.

Amplia etiamſi adſit verbum *eorum*, quod regulariter importat excluſionem perſonæ cui adjicitur, d. 14. n. 4.

Immò neque operatur dictum verbum *ipſius*, ubi adeſt dinumeratio graduum, ubi ſcilicèt dictum fuit pro ſe, filiis & nepotibus, d. *15*. n. 10. & d. 16. n. *4*. & d. 25. n. *9*.

Fortius extante obſervantia in concedente comprehendi generationem activam, diſcurſ. *16*. n. 4. in fin.

Conjectura ex d. verbo *Completam* reſultans cedit alteri conjecturæ dinumerationis graduum, d. diſc. 16. n. *3*. & d. diſc. 25. n. *1*.

Nota quod in emphyteuſi Eccleſiaſtica procedunt, ac in laicali non videtur comprehendi prima generatio activa, ideoque ultrà nepotes extenditur, d. 16. num. 5.

Emphyteuſis etiam Eccleſiaſtica poteſt eſſe perpetua, ac tranſitoria ad quoſcunque, d. 23. n. 5.

Declara accedente expreſſa conventione, aliàs non excedit tertiam vel quartam generationem, ibidem num. *6*.

In dubio attenditur obſervantia ſeù conſuetudo, ibidem n. 9. in fin.

In emphyteuſi etiam maſculina competit fœminis jus petendi renovationem, d. 25. n. 11.

Intellige tamen deficientibus maſculis, ibidem.

Ex quibus dicatur potius emphyteuſis, quàm locatio, d. *33*. n. 2.

Ex quibus arguatur potius contractus locationis, quàm emphyteuſis, *Vide* d. 13. n. *6*.

Emphyteuſis nomen improprìatur ubi fuit ſæpè additum aliud nomem locationis, d. 31. n. 7. in medio, & num. *9*.

Non implicat contractum eſſe locationis, & reſtrictum ad ſolos maſculos, ibid. n. 9.

Emphyteuſis Eccleſiaſtica regulariter nepotes non egreditur, diſc. 15. in fin. & d. 16. num. 5. & diſc. 19. num. 1.

In ea maſculinum non concipit fœmininum, diſc. 18. num. *2*.

Ideo expirat per mortem ultimi maſculi non attentis fœminis ex illis deſcendentibus, d. diſc. 18. numer. *5*.

Stante tamen facultate nominandi etiam fœminæ admittuntur ad emphyteuſim Eccleſiaſticam, dicto d. *18*. n. 3.

Non implicat emphyteuſim Eccleſiaſticam eſſe hæreditariam, diſc. 32. num. 4. & diſ. *33*. num. *11*. in fin. & d. *35*. n. *6*.

Ex quibus dicatur hæreditaria, & tranſitoria, *Vide* d. 32. n. *5*.

Emphyteuſis hæreditaria non devolvitur, quamvis nemo adeat hæreditatem, ſed jus quæritur creditoribus, qui poſſunt hæredem cum beneficio inventarii deputare, eodem d. 32. n. *9*.

Eccleſiaſtica deficiente hærede legitimo potius ad dominum quàm ad fiſcum devolvitur, d. *32*. num. *9*. in fin. & n. 10. pariter in fin.

Limita ubi eſt hæreditaria tranſitoria ad quoſcunque, tunc enim etiam ad fiſcum tranſit, ibidem n. 4.

In bonis emphyteuticis præſertim hæreditariis fideicommiſſa, & primogenituræ ordinari valent, diſ. 32. num. 12.

Emphyteuſis non datur niſi in bonis ſtabilibus, diſ. 36. num. 3.

Et in bonis in quibus cadit melioratio, ibidem numer. 19.

Intellige, quod ab initio requirantur ſtabilia, ſed ex poſt poteſt jus domini directi transferri in pretium aliamque rem loco illorum ſubrogatam, ibid. n. 20.

Talis tamen ſubrogatio ob diverſitatem naturæ dicitur impropria, ibidem n. 3.

Emphyteuſis hæreditaria tranſit etiam ad manus mortuas ad effectum illam reponendi infrà annum extrà manus mortuas quando non adeſt prohibitio hominis, d. 37. ſub n. 2.

Immò tranſit etiam ad effectum retinendi facta obligatione ſolvendi quindennia, ibid.

Emphyteuſim non tenentur inviti filii ſuſcipere ab eorum patre pro eis acceptam, d. 38. n. 1.

Quando ſit emphyteuſis etiamſi Canon ſit magnus, vel alia urgeant locationis argumenta, *Vid.* d. 40. num. 7.

EMPTOR

Cum pacto de retrovendendo dicitur perfectus emptor & dominus, d. 4. n. 11.

Acquirens cum conſenſu domini dicitur per organum venditoris emere ab ipſo domino, diſc. 44. num. 8.

EPISCOPUS

In jure dubio poteſt ſtatuere unam magis, quàm alteram opinionem eſſe ſequendam, d. 37. nu. 6. & diſ. 46. num. 3.

Præventivas conceſſiones valet agere, diſc. 1. ſub n. 16. §. *mihi verò.*

EQUITAS

Major prævalet minori, diſc. 3. num. 23.

Exerceri non dicitur cum alterius damno, diſcurſ. 36. num. 17.

Non dicitur, ſed iniquitas violare pacta, diſc. 46. in fin.

Æquiparatorum idem debet eſſe judicium, d. 50. n. 7. in fine.

EVICTIO

Quæ ſequitur ex natura rei non præſtatur, diſc. 53. numer. 31.

EXCEPTIO

Reus dicitur actor in ſua exceptione quàm proinde tenetur probare, d. 36. n. 18.

F

FACTUM

Ad factum alienum nemo præciſè cogendus eſt, d. 22. ſub n. 4.

Cogendus eſt quando impleri poteſt per æquipollens, ibidem.

FOEMINA

Vide verba *Inveſtitura, renovatio.*

Fœminæ vocatæ in defectum maſculorum cenſentur potius per vulgarem, quàm per fideicommiſſariam vocatæ, d. 9. n. 2.

Aliàs ſequeretur abſurdum conſideratum, ibidem ſub num. 3.

Fœmina debet eſſe filia, & hæres ad effectum petendæ renovationis emphyteuſis mixtæ, quia in mixtis utraque qualitas requiritur, d. 9. n. 6.

Limita ſi per fœminam hæredem ſanguinis non ſtat quin non ſit hæres, ibid. n. 7. Et intellige ut n. 13.

Dotata dicitur habere qualitatem hæreditariam, quando dos ſuccedit loco legitimæ, ibidem n. 11. & ſeqq.

Quando una tantùm fœmina ſuccedere poteſt, nec requiritur qualitas hæreditaria, tunc ſuccedit primogenita, ibid. n. 16.

Fœminæ ex maſculo admiſſo ad emphyteuſim excludunt fœminas tranſverſales, & maſculos ex eis deſcendentes, d. 11. n. 3.

An & quando fœminæ deſcendentes ex maſculis admittantur ad emphyteuſim Eccleſiaſticam, *vide* d. 18. per tot.

Fœminæ in emphyteuſi Eccleſiaſtica non veniunt appellatione filiorum, aut nepotum, diſcurſ. 18. numer. 7.

Limita ſtante contraria partium voluntate ibid.

FAMILIA

Sub ejus verbo veniunt illi tantum de agnatione, diſ. 30. n. 7.

Sublata tamen ſignificatione veniunt etiam Cognati cæterique conjuncti, ibid.

Ex quibus dignoſcatur verbum *familia* lata ſignificatione capiendum, dicto d. 30. n. 8.

FEUDUM

Feudales conceſſiones præventivas, ſeu abuſivas valet Epiſcopus facere, d. 1. n. 16. §. *mihi verò.*

In feudo debetur renovatio hæredi maſculo ultimi feudatarii, d. 3. n. 3.

In hac materia nomine proximiorum veniunt ſolum, qui ſunt etiam de ſanguine acquirentis, dicto diſc. 3. num. 3.

Proinde mater, & aſcendentes dicuntur extranei, ibidem.

Feudatarii ſucceſſor tenetur illius debita ſolvere tam de jure communi feudorum quàm municipali Regni Neapolis, d. 8. n. 7.

Quamvis omne feudum dicatur corpus univerſale, attamen pluribus extantibus feudis ſucceſſor unius dicitur ſucceſſor rei particularis reſpectu alterius ſuccedentis ad cætera feuda, d. 9. n. 15.

In feudis renovatio petenda eſt intra annum & diem, d. 22. ſub n. verſ. *alter*, & d. 53. n. 8. 17.

Et quando infrà dictum tempus non petitur, ſolvitur duplicatum relevium nulla admiſſa excuſatione, d. 26. n. 11.

Feudum poteſt eſſe partim ex pacto, & providentia, & partim hæreditarium, d. 30. n. 13.

Declara & intellige, ut ibidem.

In bonis feudalibus fideicommiſſa, & primogenituræ ordinari valent, d. 32. n. 12.

Feudum datur etiam in annua præſtatione pecuniaria, d. 36. n. 22.

A feudo ad emphyteuſim licet arguere, ibid.

An feudum invito Domino refutari valeat, *Vide.* d. 38. in fin.

Super melioramentis feudorum non cadit hypotheca, diſc. 44. num. 5.

In feudo ob non ſolutionem Canonum caducitas non intrat, d. 46. ſub n. 4.

Limita ſi conſtat concedentem potius reſpexiſſe ad realem præſtationem, quàm ad ſervitium, & gratiam, ibidem ſub n. 5.

Fortius ſi adeſt pactum expreſſum, ibid. Inveſtitura feudi quæ requirat, *Vid.* ibidem.

FICTIO

Operari non poteſt ultra veritatem, d. 6. n. 11. *Vide* tamen n. 5.

FIDEICOMMISSUM

In bonis emphyteuticis, ſeu feudalibus fideicommiſſa, & primogenituræ ordinari valent præſertim hæreditariis, d. 32. n. 12.

Per actus inter vivos etiam ordinantur, diſc. 52. ſub nu. 5. & 8.

Fideicommiſſa, in quibus tribuitur alienandi facultas, quomodo intelligantur, ibid. ſub n. 8.

FILIUS

Non tenetur ad obſervantiam contractus paterni, ſi non eſt hæres, d.38.n.4.
Declara, ut ibid.

FRUCTUS

Veniunt à die moræ litis, & ſententia abſolutoria non excuſat, d.41.n.10.
Facit ſuos vir loco quantitatis, ſi res nulliter datur in dotem æſtimata, d.41.n.18.
Poſt caducitatem, & adeptam poſſeſſionem antequam petatur moræ purgatio, Dominus facit fructus ſuos, d.41.n.20.
Fructuum non perceptio excuſat à caducitate ob Canones non ſolutos, diſcurſ.42, in fin. & diſc.43. num.2.
Fructus eſt ſequela rei principalis, & non poteſt eſſe diverſæ naturæ, d.44.n.7.

G

GENERATIO

Vide verbo *Emphyteuſis*.
Hoc verbum generationis maſculinæ duplicem habet generationem activam & paſſivam, diſ. 13. num.2.
Proindè ſub ea includitur fœmina, in qua perſona patris generantis repræſentatur dicto n.2.
Declara ut num.5.
Facilius nepta ex filio, in qua generatio tam activa quàm paſſiva concurrere dicitur, ibid.n.3.
Quilibet duas conſtituit generationes maſculinam à filiis maſculis inchoandam, fœmininam à fœminis, ibid.n.4.
Propterea deſcendens fœmina à maſculo dici debet de generatione maſculina, dicto n.4.
Dictum verbum generationis maſculinæ non convenit fœminis in concurſu maſculorum, vel ubi ex indiciis conſtat fuiſſe intellectum de maſculis tantum, ibid.n.5.
Facilius convenit fœminis in contractu locationis, quàm in contractu emphyteuſis dicto diſc.13. ſub dicto num.5.
Maſculo deſcendenti ex fœmina competit, ubi ſexus maſculinus tantùm non agnatio fuit contemplatus, diſ.13.n.2.
Dictio *à* vel *ab* grammaticaliter importat excluſionem perſonæ, à qua generatio incipere debet, diſ. 14. ſub n.2.
Legaliter verò potius incluſivè dicitur ſtare, quoties veriſimilitudo concurrit, ibid.n.4.
Contrarium quod maſculus deſcendens ex fœmina dici non poſſit de generatione maſculina, ibidem, num.3.
An & quando ſub tertia generatione comprehendatur ipſa generatio activa acquirentis, *Vide* d.16.n. 2. & per tot.

GRATIA

Gratia præventiva ſeu expectativa non impedit poſſeſſorem beneficii ne illud reſignare valeat, diſc.1. num.9.
Eadem habens nullum jus reale acquirit, ſed tantùm quandam ſpem, ſeu jus perſonale contra concedentem, ibidem.
Anterior in beneficialibus præfertur poſteriori, d.1. fol.12.n.23.
Intellige dato æquali concurſu, ibid.

H

HÆREDITAS

Præſumitur ſufficiens, & opulenta donec appareat de contrario per redditionem rationis, diſ. 19. num.2.
Contra hæreditatem jacentem non currit præſcriptio vel datur reſtitutio in integrum, d.26.n.5.

HÆRES

Tenetur ſervare factum defuncti etiam in juribus ex perſona propria competentibus, d.4. in fin. & d.19. n.2. & diſ.35.n.2.
Limita in feudis utriuſque Siciliæ Regnorum, & in caſibus ſeu bonis, in quibus adeſt hominis, ſeu legis reſiſtentia, ibidem.
Teſtamentarius licèt extraneus præfertur in renovatione hæredi ab inteſtato conſanguineo, diſ. 8.n.2. & nu.4.
Activè & paſſivè repræſentat defunctum, diſ.38. ſub num.4.
Appellatione hæredum in emphyteuſi Eccleſiaſtica veniunt ſolùm ſanguinis in laicali etiam extranei, diſc.16. ſub num.5. & diſc.32. num.3. & diſc. 35. num.3.
Appellatione hæredum legitimorum regulariter illi tantùm ſanguinis veniunt, d.31.n.14.
Appellatione hæredum attinentium veniunt omnes quomodocumque conjuncti, ibid.

HYPOTHECA

Cadit ſuper melioramentis rei emphyteuticæ, diſ. 44 num.2.
Item ſuper commoditate quamvis ipſa res eſſet prohibita, ibid.n.3.
Declara donec res eſt penes hypothecantem, ſeu ejus ſucceſſorem, ſecus poſtquam res titulo ſingulari devenit ad tertium ibid.n.4. & n.7.
Subdeclara, quod id procedat in emphyteuſi ex pacto & providentia, non autem in hæreditaria, dicto num.4.
Intellige, tamen & diſtingue, ut n.9.
Non cadit, ubi etiam melioramenta fuerunt in prohibitione comprehenſa, ibid.n.3.
Item non cadit ſuper melioramentis inſeparabilibus, eod.n.5.
Nec in melioramentis feudorum, ibid.
Quare commoditas ſupradicta ſit hypothecabilis, *vide* nu.6.
Legalis non competit pro Canonibus, d.55.n.6.
Inter hypothecarios, qui prior in tempore, potior in jure, d.58.n.2.
Bona data in Emphyteuſim hæreditaria ſunt hypothecabilia, ſi adeſt facultas alienandi, ibid.n.3.
Etiam in prohibitis hypothecari cadit ſub hypotheca commoditas, ibid.n.6.
Declara, ut num.18.
In conceſſione emphyteutica apponi poteſt etiam prohibitio hypothecæ, ibid.n.10.
Sub hypotheca generali non veniunt prohibita obligari, ibid.n.14.

I

IGNORANTIA

Probabilis oritur ex temporis antiquitate, diſc. 45. nu.6.
Excuſat à pœna, ibid.

Affe-

Affectata,& craſſa non excuſat, diſc.46.nu.7.

ILLEGITIMUS

Licèt legitimatus eſt incapax ſucceſſionis, & quando, diſ.57.nu.2.

Bulla Pii contra illegitimos non alterat diſpoſitionem juris communis, ſed tantum ſucceſſionem ex jure ſpeciali, ibid.

Non prohibetur acquirere emphyteuſim Eccleſiaſticam ex conceſſione, eod.d.57.n.4.

IMMISSIO

Vigore inveſtituræ emphyteuticæ, ſeù feudalis competit, ſicuti competit in vim Teſtamenti, diſc.25. num.2.

Ceſſat inter duos venientes ex eadem vel ſimili inveſtitura, ibid.n.3.

Non competit vigore renovationis, nec actio realis, ſed perſonalis, & jus implorandi Judicis officium, diſc.53.n.13.

INDULTUM

Alexandri VII. emanatum in Civitate Peruſiæ, & Caſtelli reducens bona adinſtar allodialium, declaratur d.21.ſub n.7.

Aliud Urbani VIII. conceſſum Civitatibus Status Urbini, ibid.n.8.

Aliud Bonifacii, d.23.n.12.

Aliæ additiones Pauli V. declarantur, eod.diſc.23.numer. 12.

De ſimilibus Indultis, *vide* verba Renovatio, tranſactio, Bona allodialia.

Inveſtitura, *Vide* etiam Concluſio.

Nec dominium, nec poſſeſſionem, aut aliquod jus reale tribuit, d.1.n.8.

Abuſiva, ſeù præventiva etiam ubi fieri poteſt, intelligitur ſine præjudicio prioris emphyteutæ poſſidentis, ibid.n.4.

Habens inveſtituram ſecundam exceſſione primi, præfertur habenti anteriorem abuſivam, ibid. numer.7.

Præventiva, ſeù abuſiva fieri valet ab Epiſcopo, ibid. ſub n.15. §. *adhuc tamen intelligitur*, ut n 16.

Secus ab ejus Vicario Generali, quamvis ei data ſit ampla facultas agendi conceſſiones & renovationes emphyteuticas, ibid.n.14.

Imò quod neque ab Epiſcopo deciditur, n.15. ubi rationes.

Quando ſit nulla ipſo jure, vel habeat implicitum ſtatum validitatis, ibid.n.21.& d.2.n.2.

Papa, ſeù alter ſupremus Princeps poteſt illam facere tollendo etiam jus tertii, ac præveniendo prælatos inferiores, ibid.n.19.

Subſtinetur ſfacta per inferiorem, quando nullum poſſeſſoris conſiderari poteſt præjudicium, ibid. n.22. §. *Altera.*

Inveſtitura anterior poſteriori prævalet, diſcurſ.1. numer.23.

Limita ſi ſecundus inveſtitus obtineat prius poſſeſſionem, ibid.

Abuſiva propriè dicitur, quæ datur in ſola ſpe futuræ ſucceſſionis devolvendæ poſt vitam, ſeù generationem poſſeſſoris, d.2.n.4.

Secus illa quæ fit pluribus inſolidum ab initio abſque ordine ſucceſſivo, ibid. ſub d.n.4. & ſub nu.8. *verſ. Clarius.*

Facta pro una tantum fœmina, ſi plures extant, debetur anteriori, ſeù majori natu, d.4.n.8.

Qualitas antiquitatis, vel majoritatis probari debet à petente inveſtituram illius vigore, ibid.

Ubi ſola concurrit fœmina, nihil eſt probandum, cum pluralitas non præſumatur, ibid.

Invaliditas reſultans ex inveſtitura abuſiva quando non adſit, d.53.n.10.

Sub inveſtitura facta ad tertiam generationem cum verbo *ejus*, & dictione *uſque* non comprehenditur ipſe generans, d.15.& d.53.n.11.

Limita extante dinumeratione perſonarum, & graduum, d.diſc.15.& 53. ibid.

INTERDICTA

De interdictis poſſeſſoriis quando ſint executiva & non admittant appellationem ſuſpenſivam, vel econtrà, *vid.* d.59.n.11.

Quando in eis obtineat emphyteuta & ejus ſucceſſor, vel dominus directus, *vid.* ibid.n.12.

INTERPRETATIO

Illa eſt capienda, per quam evitatur repugnantia, d.35. n.5. §. *deciſiones in fin.*

JUS ACCRESCENDI

Non habet locum in emphyteuſi, d.20.n.2.

Habet locum ubi conceſſio facta eſt pluribus, & eorum cuilibet, quæ dictio importat omnium vocationem in ſolidum, ibid.n.3

Declara tamen, ut ſub dicto n. 3.& ſub n.5.

Intrat ubi inveſtitura facta eſt filiis & nepotibus, ſi unus ex filiis abſque prole decedat, diſcurſ.24. num.2.

Datur inter deſcendentes cujuslibet inveſtiti inter ſe, non autem de una linea ad aliam, diſcurſ. 24. num.4.

Niſi adeſſet verbum *cujuslibet*, aut *inſolidum*, vel aliud æquipollens, ibid

Jus accreſcendi, ſeù non decreſcendi intrat inter plures perſonas, ſeù lineas ab initio inveſtitas, diſcurſ. 2.num.5.

JUS PETENDI RENOVATIONEM

Eſt hæreditarium, & in hærede univerſale tranſmittitur, d.3.n.9.

Intelligitur ſi emphyteuſis eſt hæreditaria, tunc enim ſivè hæres ſit extraneus, ſivè conjunctus, renovatio ſpectat ad eum, ibid.n.10.

Secus ſi eſt pacti & providentiæ, nam tunc ratio ſanguinis & proximitatis ſolùm habetur, ibid.n.12.& diſ.9.n.8.

Limita ubi qualitas hæreditaria requiſita fuit, d.diſc. 9.num.eod.

Regulatur dictum jus à qualitate, quæ dat ſuccedendi poteſtatem, & per quam defunctus ſucceſſit, diſ.3. num.15.

Ideò non habens qualitatem habilem ad ſuccedendum, nec habet ad renovationem petendam, d.25. num.10.

Item regulatur juxtà ordinem ſuccedendi ab inteſtato, d.diſc.3.n.17.& d.12. n.7.

Intellige quoad perſonas capaces, & de ſanguine ab inveſtiente, & inveſtito contemplatas, ibid. ante num.18.

Non reſtringitur ad annum, & diem, ſed durat 30. annis, quando alteri facta fuit à domino conceſſio, d. 4.n.11.& d.53.ſub n.14.

Competit proximiori cum eiſdem conditionibus ab alio oblatis, d.12.n.8.

Limita ſi oblationes fierent in æmulationem & vindictam, ibid.n. 9.

Vel ſi oblator fuerit emphyteuta ingratus & dominium negaverit, n.10.

Limita quoque quod major oblatio, & melior conditio facta ab extraneo non attendatur, quando author proximioris petentis renovationem melioravit fundum emphyteuticum, ibid.n.12.

In tantum quod non ſufficiat ſolutio æſtimationis melioramentorum, eod.n.in fin.

JUS PARONATUS

Gentilitium extincta familia non ceſſat, ſed tranſit ad hæredes, d.30.ſub n.4.& n.10.in fin.

De ſui natura eſt hæreditarium, & ad quoſcumque tranſmiſſibile, ibid.n.11.

Naturam aſſumit & formam à voluntate fundatoris, ibidem.

Licèt vendi non poſſit, imò neque donari ſine conſenſu Ordinarii, venit tamen ſub venditione generali, diſ.45.n.7.in fin.

L

LAUDEMIUM

DEbetur per ſucceſſores pro renovatione, diſc.19. num.6.

Quantum eſſe debeat, in jure cautum non reperitur, ideò regulatur à conſuetudine, ſeù conventione, d. 5.n.6.&.d.22.ſub eod.n.

Contrarium quod excedere nequeat quinquageſimam partem juxtà taxam *l.fin. C. de jur.emphyt.* ibid.n.8.& d.6.n.4.

Idem videtur diſponere indultum *Urbani VIII.* in Statu Urbini, dum eodem periodo loquitur de Canone ſolvendo in quinquageſima, & de Laudemio, d.diſc.5.n.9.& 10.

Tunc eſt quinquageſima, quando Dominus conſentit alienationi emphyteuſis durante prima inveſtitura, ſecus quando agitur de neceſſaria renovatione, quo caſu ſumma in jure non eſt certa, ibid.n.10.& d.22.n.6.

Aliud eſt quod debetur pro aſſenſu, aliud quod ſolvitur pro renovatione, d.22.n.5.& 6.

Unicum ſolvendum, non duplex pro renovatione, d. num.6.

Declara, ut num.9.ibid.

Non debetur quando renovatio fieri ſolet quolibet certo tempore, niſi adſit conſuetudo, vel conventio in contrarium, d.22.8.

Nec quando renovatio petenda eſt per novum ſucceſſorem, quamvis inveſtitura duret, ibid.

Juxtà concordiam Urbinatum Laudemium ſolvendum pro renovatione ab hærede extraneo poſt lineam finitam eſt ſcutor.55.d.26.n.2.in fin.

Facta autem alienatione durante linea, & inveſtitura eſt ſcutorum quinque, ibid.*Vid.* Tamen.n.3.

Duplicatum ob non petitam renovationem in tempore non eſt pœna, ſed conditio, d.26.n.8.

De jure debetur ſolum ex contractu emphyteutico, d. 31.n.10.

Ideò illius ſolutio arguit emphyteuſim, potius quàm locationem, d.33.ſub n.2.& d.37.n.8.in fin.

Declara ubi ſolutum fuit ab ipſis inveſtitis, ſivè ubi ſolutiones plures adſunt, d.diſc.33.n.10.

Probatio dominii major requiritur pro conſecutione laudemiorum, quàm Canonum, diſcurſ.37.numer.3.

Solvendum eſt ab hærede extraneo, qui aliàs ad emphyteuſim non ſucceſſiſſet, d.49.n.2.

Contrarium quod ſolvi non debeat, quia hæres dicitur comprehenſus in emphyteuſi hæreditaria, ibidem.

Solvitur ſolùm ab illis, qui indigent domini aſſenſu, ibidem.

LÆSIO

Intrat etiam in contractu emphyteutico, juxtà terminos *l.2.C.de reſc.vend.*d.54.n.5.

Non datur ex parte domini directi, licèt detur ex parte emphyteutæ & de ratione, d.54.n.7.

Conſiderari poteſt etiam in eventualibus & incertis, ibid.n.9.

In ea metienda accuratè procedi debet, ibid.

In caſu læſionis quia practicari non poteſt remedium reſciſſorium, intrat diminutio Canonis, ibid. num.10.

LEX

Omnis porrigitur ad futura, non ad præterita, d.6.n. 5.in fin.

Loquens in caſu ſimplici, non intrat in caſu mixto, d. 7.ſub n.4.

*Lex quoties C.de reſcind.vendit.vid.*d.1.n.11.

Lex interdum, *ff.de hæred.inſtit.vid.*diſcurſ.17.ſub num.7.

LICENTIA

Domini directi quare requiratur in diſpoſitione bonorum emphyteuticorum, d.19.n.6.

Quod non requiratur de neceſſitate juxta concordiam in Statu Urbini vigentem, ibid.

Requiritur ne domino præjudicetur, ideoque ſucceſſores hæreditaria qualitate deſtituti nequeunt objicere de defectu licentiæ, ibid.

Petitio licentiæ pro alienatione facienda arguit emphyteuſim, d.37.n.8.§.*alterum*.

LINEA

Secunda, non prima eſt attendenda, quæ poſt alienationem juris emphyteutici evadit extranea ad effectum renovationis, d.4.n.4.

Agens ad devolutionem ob lineam finitam tenetur iſtam probare concludenter, diſc.26.num.3.& diſ. 36.n.17.

Facta alienatione emphyteuſis de aſſenſu Domini, linea emptoris attenditur, non venditoris, d.32.n. 8.& d.53.n.33.

LOCA MONTIUM

Reputantur ſtabilia ad multos effectus, diſcurſ.36. num.19.

LOCATIO

Ex quibus dignoſcatur, quod ſit non emphyteuſis, *vid.*d.31.n.7.& 8.& d.39.n.3.& 4.

Locationis contractus eſt tranſitorius ad quoſcumque etiam extraneos, diſcurſ.30.numer.2.& diſc. 36.num.9.

Præſertim ſi fuit perpetua locatio, d.31.n.5.

Ubi conſtat de voluntate partium, ac reſtrictione conceſſionis ad certum genus nihil refert an ſit emphyteuſis, vel locatio, dicto d.30.n.5.

Quomodo & quando inſpiciendum ſit, an contractus ſit locationis, vel emphyteuſis, ibid.n.6.

Locatio dicitur non emphyteuſis, ubi ſolvitur magna penſio, d.31.n.8.& d.39.n.3.

Licèt penſio modica arguat emphyteuſim, magna verò locationem, non tamen implicat poſſe dari emphyteuſim cum penſione fructibus correſpondente, imò majore in Eccleſia, quæ debet habere utilitatem etiam in hujuſmodi conceſſionibus ibid.

Magna tamen penſio grave locationis argumentum inducit, d.33.n.7.

Effectus reſultans an ſit locatio, vel emphyteuſis, d.31. num.6.

LOCA-

LOCATIO

Prohibitio alienationis, ſivè devolutionis pactum in aliquo caſu non implicat cum contractu locationis, d.31.n.9.in fin.

Laudemii ſolutio quando non excludat locationem, *vid.*d.31.n.10.

Ex quibus dicatur contractus emphyteuſis & non locationis, d.33.n.2.

In dubio potius locatio admittitur, quàm emphyteuſis, d.diſc.33.n.7.

Locationis contractus tranſit activè & paſſivè ad hæredes, d.38.n.4. §.*& hoc maximè.*

LUCRUM DOTALE

Debetur in bonis emphyteuticis, ubi bona libera deficiunt, ac ceſſat præjudicium domini directi, d.24. num.6.

Limita ſi ea bona data ſint in dotem ſub eiſdem vinculis & legibus, quibus ſubjecta reperiebantur, tunc enim dicitur jus tale quale datum non proprietas, ex qua per conſequens detrahi nequit dictum lucrum, ibid.

M

MANUTENTIO

Debetur domino directo, ubi devolutio eſt clara & indubitata, ſi autem turbida competit emphyteutæ poſſeſſori, d.7.n.2.& n.8.

MASCULUS

Vocatio maſculorum remotiorum in excluſione fœminæ intelligitur de maſculis agnatis non de provenientibus ab altera fœmina excluſa, d.52.n.8.

MELIORAMENTA

An ſuper melioramentis cadat hypotheca, *vid.* Verbo hypotheca.

Melioramenta facta in re emphyteutica dant prælationem in jure petendi renovationem etiam reſpectu illius, qui meliorem offert conditionem, diſ.12. num.12.

Et ad hujuſmodi effectum omnes expenſæ in conſiderabili quantitate factæ pro bonorum conſervatione, ſeù recuperatione perpetua & duratura, melioramenta dicuntur, ibid.n.13.& ſeqq.

Per hæredem emphyteutæ detrahuntur quando devolutio non fuit culpoſa, d.22.n.4.

Reficiuntur ubi devolutio non fuit culpoſa, diſcurſ.31. num.4.

Amplia etiamſi adſit pactum, quod non reficiantur, quia intelligitur in caſu devolutionis culpoſæ & quoad modica melioramenta, ibid.

Melioramenta in caſu devolutionis non culpoſæ reficienda ſunt cuicumque extraneo emphyteutæ ſucceſſori, d.48.n.4.

Reputantur quid diverſum ab ipſo ſolo, ideò ſemper reficienda, ibid.in fin.

MONASTERIUM

Quamvis capax neque durante vita monachi ſuccedit in emphyteuſi pro fructuum commoditate, d.27. num.5.

Intellige in emphyteuſi Eccleſiaſtica non tranſitoria ad extraneos, ſecus in hæreditaria & ad illos tranſitoria, ibidem §.*attamen.*

Monaſterium juxtà Canoniſtas ſuccedit immediatè jure ſuo, juxtà autem legiſtas mediatè ex perſona monachi, ibid.

MORA

Purgatio moræ non admittitur in pactis reſolutivis, d.26.n.9.& d.40.n.9.

De æquitate Canonica paſſim admittitur, d.36.n.6.& d.41.n.9.

Dicta tamen æquitas non admittitur, ubi deterius efficitur jus domini, d.36.n.17.

Ita neque poſt longum ſpatium 30. annorum, quia mora celeri ſatisfactione purgari debet, diſc.41.ſub num.9.

Semper admittitur in emphyteuſi Eccleſiaſtica adverſus caducitatem ex diſpoſitione juris reſultantem, d.46.n.10.

Etiam creditor non ſolventis Canones admittitur re integra ad purgationem moræ, diſcurſ.36.numer.13.

Non admittitur adverſus devolutionem proficiſcentem ex pacto, ibid.n.11.

MOTIVA

Sæpè deducuntur motiva parum tuta ratione, & an & quando id liceat, *vide* d.52.n.7.

Motiva facti meliora ſunt, quàm juris, d.2.nu.3.

MULIER

In ſubſidium reintegratur ad bona caducata ob ſolutionem Canonum prætermiſſam à viro, diſcurſ.41. num.7.

N

NEGATIVA

Solutionis Canonum dicitur probata eo ipſo, quod emphyteuta illam non probat, d.46.n.4.

NEPOS

Eſt æquivocum & aptum convenire etiam pronepotibus, d.15.n.7.

Nepotes plures ex fratribus hodie ſuccedunt in capita & non in ſtirpes, d.17.n.4.

Intellige ſi omnes fuerunt unica oratione vocati, ſecus ſi diverſa, tunc enim compræhenſi in prima tantam capiunt partem quantam capiunt alii in ſecunda vocati licèt ſint plures, ibid.n.5.

Idque indubitanter ſi adſit dictio pro æquali portione, ibid.§.*& ex quibus* in fin.

Nepotes compræhenduntur in emphyteuſi conceſſa ad tertiam generationem, d.25.n.6.

Etiam pronepotes licèt de quarta generatione, quia computatur generatio activa ipſius acquirentis, ibid.num.9.& d.15.

NOMINATIO

Nominatus an habere dicatur à nominante, vel à dante facultatem, d.57.n.6.

Dicitur potius habere ab eo, qui facultatem dedit, ibid.n.3.

Declara, ubi facultas nominandi eſt reſtricta ad certas perſonas, ſecus ubi eſt generalis, hoc enim caſu capitur à nominante, ibid.n.6.

Facultas nominandi intelligitur de habilibus, diſc.57. num.5.

NOVATIO

Non præſumitur, niſi expreſsè dicatur, vel niſi ex incompatibilitate deducatur, diſc.18.num. 8. §. *Alia etiam.*

NULLITAS

Alienationis rei emphyteuticæ allegari poteſt ſolùm à domino, d.58.nu.12.

Declara in vera, & formali alienatione, & ut latiùs ibid, n.13.

O

OBLATIO

Vide verbo *Jus petendi renovationem.*

OBSERVANTIA

Reſultans ex ultima diſpoſitione plurimum inſervit ad arguendam voluntatem teſtatoris in præcedenti actu concernente eaſdem perſonas, diſ.17.n.8.in fin.

Triennalis de Jure ſufficit ad præſumendas ſolemnitates; Conſtitutio tamen Urbana requirit centenariam, d.20.n.5.

Valdè attenditur ad eruendum, an emphyteuſis Eccleſiaſtica conceſſa pro liberis, & deſcendentibus excedat quartum gradum, omneſque comprehendat, d.23.n.9.in fin. & d.30.ſub n.4.

Et ad dignoſcendum an ſit tranſitoria ad extraneos, d. 29.num.3.in fin.

Semper eſt ſequenda, & proprietati verborum præferenda, d.28.n.13.& d.32.n.7.

Interpretativa reſultat ex paucis actibus, nec indiget tempore longo, ut præſcriptiva, ibidem numer.14.

Remota ultra quadraginta annos non ſuffragatur pro interpretanda voluntate, diſc.33.numer.10.in fin.

Attenditur pro indaganda natura emphyteuſis, ubi non conſtat de prima inveſtitura, ſecus ſi de ea apparet, d.59.n.16.

OFFICIUM

Unum poteſt eodem tempore pluribus concedi, diſc. 2.num.8.

Ejus tamen exercitium penès unam tantùm perſonam reſidere poteſt, ibid.

ORATIO

Quando videatur una, & eadem, ſeù potius duplex, & diverſa, *vide* d.17.n.6.

Quando orationes reguntur ab eodem verbo, videntur una, non duæ, d.17.n.7.

Declara, ſi orationes aliàs evaderent imperfectæ, ſecus ſi quælibet eſſe poteſt de per ſe perfecta, quia tunc idem verbum regens orationes, cenſetur repetitum in omnibus, ibidem.

P

PACTUM

Quod ob Canonem non ſolutum caducitas incurratur, convenit emphyteuſi potiùs quàm locationi, d.33.n.2.

Contrarium quod conveniat etiam locationi, ibidem, nu.9.

Pactum, quod in caſu peremptionis partis rei conceſſæ diminuatur penſio, convenit potiùs locationi, quàm emphyteuſi, ibid.n.8.

Pacta ſunt attendenda, non autem natura contractus, diſc.36.num.10.

Faciliùs diſpenſatur diſpoſitioni legis, quàm pacto hominis, ibid.n.11.

Pactum reſolutivum reſolvit ex deficiente voluntate quemcumque actum, d.36. ſub n.18.

Regulariter interpretatur juxta juris diſpoſitionem, diſc.31.num.4.in fin.

Quando adſunt pacta pœnalia, vel reſolutiva, non refert agere, an contractus ſit emphyteuticus, ſeu locationis, d.40.n.6.

Pactum prohibitivum alienandi in Eccleſia operatur devolutionem abſque eo, quod admittatur venditio ad effectum percipiendi pretium, diſ.40. num.12.

PACTUM REDIMENDI

An & quando faciat evitare caducitatem ob alienationem incurſam, *vide* diſc.40.num.4. & 10.& diſc. 45.num. 4.

Quando faciat evadere emphyteuſim hæreditariam, diſc.59.num.15.

PAPA

Etiam in gratioſis ſolet recipere conſultationes ſapientum regulando arbitrium à legibus, diſcurſ.21. num.6.

PERSONA

Plures perſonæ materiales poſſunt concurrere ad conſtituendam unam perſonam formalem, diſc.2. num.7.

Una perſona materialis poteſt diverſis reſpectibus repræſentare plures perſonas formales, ibidem.

POENA

Conventionalis de æquitate Canonica non exigitur, ultra quod intereſt, diſc.26.num.7. in fin. & diſ.36. num.4.

Ad eam incurrendam requiritur ſcientia, & malitia, ibidem, & n.12.

Quando pactum appoſitum dicatur potiùs conditio, quàm pœna, *vide* d.26.ſub n.8.

Pœna quomodo differat à conditione, diſcurſ.26.numer.10.

In dubio pro illius excluſione pronunciandum venit, diſc.36.num.8.

Pœnæ excuſatio faciliùs admittitur in emphyteuſi Eccleſiaſtica, quàm privata, d.45.nu.5.

Quælibet cauſa etiam levis, & opinata excuſat à pœna, d.45.n.8.in fin.

POSSESSIO

In judicio ſpolii tamquam primum extremum concludenter eſt probanda, d.41.nu.11.

Ex poſſeſſione de præterito infertur ad præſentem, & intermediam, ibid.n.12.

Rerum corporalium amittitur etiam per breve tempus, ubi quis ſcit, & patitur rem ab alio poſſideri, ibid.num.14.

Amittitur etiam ex actu nullo, d.41.nu.17.

Defuncti non transfertur in hæredem ſine actuali apprehenſione, d.59.n.3.

Extende etiam ad feuda, & jura incorporalia, ibidem.

Ex poſſeſſione unius rei non infertur ad aliam, diſ.58. ſub num.3.

Limita,

Limita, ſi adeſt ſtatutum continuativum, tunc enim abſque alia apprehenſione datur manutentio ibid. n. 4.

Impedire tamen poteſt id ſtatutum exceptione non probatæ identitatis bonorum, ibid. n. 6.

Acquiritur hæredi per colonum etiam ſine alia apprhenſione, ibidem, num. 5.

Requiritur tamen declaratio conductoris continuandi nomine hæredis, & ejuſdem hæredis ſcientia, ibidem.

Poſſeſſor ſupervento novo titulo poteſt ſibi mutare cauſam poſſidendi, d. 59. n. 10.

Habens poſſeſſionem centenariam poteſt allegare quemcunque titulum de mundo meliorem, d. 60. nu. 3.

Declaratur, ſi eſt tertius poſſidens rem tanquam allodialem, & liberam, ſecus ſi poſſederit uti feudalem, ſeu emphyteuticam, d. 60. n. 4.

POTENTIA

Potens quis dicatur, an clericus forenſis ſeu miles, d. 29. n. 4.

Potens quis ſit, remititur arbitrio Judicis, ibid. num. 5.

In ſubditis Papæ etiam laicis, & qualificatis non datur potentia, ibid.

Plures auctoritates agentes de perſonis potentibus declarantur, d. 29. n. 7.

POTESTAS

Ab ea regulatur in dubio voluntas, d. 23. n. 8.

Papæ poteſtas, ejuſque defectus ad quos effectus per ſcribentes revocetur in dubium in materia emphyteutica, examinatur, d. 1. n. 19. & 20.

Poteſtatis defectus in Prælatis inferioribus faciendi conceſſiones abuſivas, & de rationibus, & quando ſint nullæ ipſo jure, vel habeant implicitum ſtatum validitatis, ibid. n. 21.

Data emphyteutæ faciendi quidquid placet de emphzteuſi, illam facit, licet Eccleſiaſticam tranſire ad exttaneos, diſ. 29. ſub n. 3. § 2.

PRÆLATIO

Vide verbo *Proximior*, & verbo *Renovatio*.

Prælatio competit domino directo ſuper venditione rei emphyteuticæ, d. 51. n. 1.

Non intrat in venditione ſub haſta, & Judicis auctoritate ſecuta, ibid. nu. 2.

Intrat vigore Conſtitutionis 22. Gregorii XIII. ibidem.

Ubi etiam competit, adhuc ceſſat, quando ſubhaſtatio fit ad inſtantiam illius, cui prælatio competit, ibid. n. 3.

Jus prælationis amittit concurrens cum aliis ad ſubhaſtationem, ibid.

Prælatio non competit Principi Domino directo, ſi ad ſui fiſci inſtantiam ſubhaſtatio fit. ibid.

Non intrat in venditione facta comprehenſis in inveſtitura, ſed tantùm extraneis, d. 51. n. 4.

Terminus duorum menſium conceſſus domino ad prælationem non incipit currere niſi poſt perfectionem venditionis, ibid. n. 5.

Item niſi poſt factam denunciationem cum ſcientia de ſe ſola non ſufficiat, ibid.

Quod idem procedit in cenſu, ibid. in fin.

PRÆSCRIPTIO

Etiam longiſſima 30. vel 40. annorum admittit reſtitutionem in integrum ratione ignorantiæ ex clauſula, *ſi qua mihi &c* in materia emphyteutica, diſ. 4. n. 12.

Ad effectum evitandæ præſcriptionis ſubducitur ætas pupillaris, & minoritatis, ibidem.

Ea non currit non valenti agere, ibid. n. 13.

Contra hæreditatem jacentem non currit, vel datur reſtitutio in integrum, diſcur. 26. n. 5.

Adverſus eam datur reſtitutio in integrum ex capite ignorantiæ, d. 26. n. 8.

Centenaria incipit à die contractus, non à tempore Bullæ Urb. VIII. illam præſervantis, d. 39. in fin.

Contra Eccleſiam concurrentibus juſto titulo, & bona fide præſcribitur per ſpatium quadragenarium, d. 60. nu. 2.

Feudatarius, vel Emphyteuta neque per mille annos præſcribit contra dominum, d. 60. n. 5.

Declaratur ſecus eſſe in tertio cum bona fide poſſidente rem tanquam liberam, & allodialem, ibidem, n. 6.

Ad præſcriptionem valdè ſuffragatur ſcientia, & approbatio domini directi, ibid. n. 7.

PRÆSUMPTIO.

Indubio ſequenda eſt magis inductiva libertatis, d. 37. erga finem.

Præſumptiones non ſunt multiplicandæ; ibid.

Ubi adſunt bona emphyteutica, ibi omnia præſumuntur talia, & ſic è converſo, ibid.

In claris non intrant præſumptiones, vel argumenta, d. 40. nu. 6. in fin.

PRETIUM

Eſt argumentum voluntatis partium, d. 53. n. 29.

PRINCEPS

Quamvis legibus ſolutus, juxta illas tamen regulare debet arbitrium, diſc. 21. n. 4.

Præſertim in præjudicialibus, non enim cenſetur gratias concedere in damnum tertii, ibid.

Principi gratias tertio præjudiciales concedenti, poteſt replicari per executores, d. diſc. 21. num. 5. remiſſivè.

Princeps facilius derogat legibus, quàm pactis, & conventionibus privatorum, ibidem, num. 7. & in fin.

Poteſt facere verum id, quod eſt fictum, diſcur. 36. num. 21.

PRIVILEGIUM

Privilegiis favore publico inductis renunciari non poteſt, diſc. 7. num. 6.

PROBATIO

Reo & poſſeſſori ſufficit dubias reddere probationes actoris, d. 15. n. 9.

Habenti pro ſe regulam ſufficit offuſcare probationes, ſuper quibus fundatur limitatio, d. 16. n. 4. erga fin.

Agens ad devolutionem ob lineam finitam tenetur id concludenter probare, diſ. 26. n. 3. & d. 37. erga fin.

Vita, vel mors probanda eſt per allegantem, nec ſufficit probatio præſumptiva, d. 36. n. 16.

Probatio præſumptiva non ſufficit in iis, quæ ſunt fundamentum intentionis, diſcurſu 37. erga fin. & diſ. 41. nu. 13.

PROGENIES

Verbum *progenies* verificatur, & convenit deſcendentibus tantum ab eodem ſtipite, d. 3. n. 11 ſub. §. *Auctoritate*.

PROHIBITIO

Vide etiam verbo *Alienatio*.

Prohibitio alienationis etiam ſine pacto ex juris diſpoſitione dicitur adeſſe in contractu emphyteutico diſc. 26. nu. 9.

Alienandi, vel hypothecandi intelligitur pro ſolo intereſſe domini, d. 58. num. 5. declara ut num. 12. & 17.

Ceſſante prohibitione res emphyteutica poteſt hy-

 pothe-

pothecari, & cadit ſub hypotheca, d.58. n.11.

De ratione ob quam ſtante prohibitione res non cadit ſub hypotheca ſine aſſenſu, ibid.nu.15.

Magis ligat phohibitio hominis quàm legis dicto d.36. n. 11.

Prohibitio alienationis in contractu locationis non adeſt prout in emphyteuſi, d. 39. n.2.

Sub prohibitione alienationis reſultante à diſpoſitione juris non venit impoſitio cenſus diſc. 45. num.2.

Quando agitur de bonis Eccleſiæ venit, ibid.

Ubi etiam venit ſub dicta prohibitione operatur tamen ſolum effectum nullitatis non caducitatis, ibid. num. 3.

Quando accedit etiam prohibitio hominis, tunc extenditur etiam ad impoſitionem cenſus, quæ operatur caducitatem, eod. num. 3.

Declara tamen ubi alienatio latiſſimo ſumpta vocabulo eſt. ibid.

Prohibitio ne bona tranſeant ad manus mortuas percutit ſolum retentionem non autem acquiſitionem ad effectum vendendi, d.48.n.2.

Si verò concurrit etiam prohibitio hominis, nec ad effectum vendendi permittitur acquiſitio, ibid. num. 3.

Quid procedat in melioramentis in ipſa refactis, *vide* num.4.

PROXIMIOR

Proximiorum appellatione, qui veniant in materia emphyteutica ſeu feudali, d.3.n.12. & 13.

Proximior non poteſt habere majus jus in vim renovationis quàm inveſtitus in vim inveſtituræ, diſc. 6 n. 11.

Proximior dicitur, qui magis approximat ultimo inveſtito per cujus deficientiam expirat inveſtitura, d. 12. n.6.

Eique debetur omninò renovatio in emphyteuſi pactionata, num. 5.

Proximiori conceditur prælatio in pari cauſa adverſus oblatores extraneos non autem contra Dominum, qui poteſt facere meliorem ſuam conditionem, d. 22. num. 7.

PROXIMITAS

Vide verbo *Renovatio*.

Quæ & quando ſit attendenda in emphyteuſi ad effectum renovationis, *vide* verbo *Ius petendi renovationem*.

Regulatur ab ultimo moriente non à primo acquirente, d. 25. n.12.

Limita, quando mutatur ſucceſſio, & ſit tranſitus de uno perſonarum genere in alterum, dicto d. 25. num. 13.

Facta diviſione attenditur proximitas ultimi, in quem bona obvenerunt, d. 25.n. 14.

Intellige in emphyteuſi hæreditaria ſecus in pactionata, in qua non poſſunt dividentes præjudicare ſucceſſoribus, ibidem.

Regulatur prout in feudis, d.3. n.12.in fine.

Regula quod attendatur ſolum proximitas in renovatione ſublata differentia agnationis, & cognationis non extenditur ad eos, qui non ſunt de ſanguine primi acquirentis, neque de genere vocato quamvis accidentali conjunctione per latus extraneum affines ultimi morientis exiſtant, d.3.n.18.ubi declaratur.

Proximitas ex perſona patris, qui pro pupillo teſtatus eſt non ex perſona pupilli ultimi morientis metienda eſt, d.3. num. 22.

Proximitas cum ultimo deficiente non expoſcitur in perſona vocata per inveſtituram in defectum alterius, diſc. 4.n.2.

Proximitas attendenda eſt de tempore mortis ultimi inveſtiti, quo proinde invito renovatio præventiva fieri nequit ne præjudicetur aliis futuris proximioribus, d.12.n.4.

Q

QUALITAS

VBI duæ qualitates requiruntur altera non ſufficit, d. 9.n.6.

Qualitas hæreditaria dicitur adeſſe in fœmina dotata, ubi dos ſuccedit loco legitimæ, d.9. n. 13.

Limita, ubi adeſt alter habens utramque qualitatem, quia eſt hæres ſanguinis, & univerſalis, hic enim debet præferri, & illa concluſio intrat contra Dominum directum, cæteroſque extraneos, ne bona devolvantur ad eos, ibidem.

QUINDENNIA

Et illorum remedia antiquis non fuerunt nota, d. 28.n.11.

Illorum introductio fuit æqua, & rationabilis, d. 50. n.4.

Solvuntur in compenſationem laudemiorum Domino directo, quando emphyteuſis tranſit ad Eccleſiam diſc. 28. n. 7.

Non ſolvuntur, quando emphyteuſis eſt hæreditaria, & tranſitoria ad quoſcumque d.49. n.4.

Contrarium tamen practicari, & de ratione; ibid.

Debentur Domino directo non prohibente permanentiam emphyteuſis in manu mortua, d. 50. num. 2.

Juris rigor prohibens dictam permanentiam in manibus mortuis temperatus fuit per dicta quindennia, ibidem numer. 3.

Remedium quindenniorum non intrat, ubi conceſſio ab initio directè facta eſt manui mortuæ, ibidem n. 5.

De jure ſunt incognita, ideò ſtrictè & rigoroſè in eis procedendum, d. 50. n.7.

An in eis procedendum ſit circa tempus cum terminis beneficialibus, *vide* ibid.n. 9.

Rationem differentiæ quoad quindennia inter materiam beneficialem, & emphyteuticam, *vide* ibidem n.8.

R

RELATUM

MAgis attenditur quàm referens in diſpoſitionibus relativis, d. 1. num. 6. & d. 56. ſub num. 3.

RELEVIUM

Relevium ſuccedit loco renovationis. & conſiſtit in medietate fructuum illius anni, quo non petitur renovatio, & vice caducitatis ſolvitur duplicatum, d.53. n.17.

REMEDIUM

Remedia extraordinaria non ſunt concedenda, ubi ſuppetunt ordinaria, d. 21. nu. 3.

RENOVATIO

Vide verbo *Proximitas* & verbo *Ius petendi renovationem.*

Non debetur proximioribus, vel hæredibus ultimi emphyteutæ ex diſpoſitione juris quæ potius reſiſtit, diſ. 3. n. 2.

Debetur tamen juxtà traditionem gloſſæ & Bartoli quæ recenſentur, ibid. 3.

In ea petenda præferuntur cognati extraneis, ibid. ſub §. idem firmat.

Item proximiores etiam fœminæ, immò mater ipſa, ſi fuit hæres inſtituta ab ultimo emphyteuta, d. 3. n. 4.

Amplia, quod dicta prælatio in renovatione debeatur, nedum contra Dominum volentem inveſtire extraneum, ſed etiã contra inveſtitum, d. 3. n. 4.

Renovatio debetur etiam hæredi maſculo ultimi feudatarii diſ. 3. n. 3.

Dicta neceſſitas renovandi, quod non liget Eccleſiam aliqui tenent, diſ. 3. n. 5.

Contrarium eſt verius quotieſcumque Eccleſia nequit pro ſe retinere, ibidem, & d. 53. n. 12.

Renovatio tanquam competens ratione ſanguinis indefinitè, ac indiſtinctè ſpectat, tàm ad agnatos quàm cognatos, & tam ad deſcendentes, quàm collaterales, d. 3. n. 6.

Concurrente Matre, & Amita renovatio debetur matri, ibidem n. 7.

Declara, in emphyteuſi hæreditaria, & extante matre hærede ſecus in pactionata, ibd. n. 14. & ante num. 20.

Item declara, niſi primi acquirentis voluntas reſiſtat, num. 21.

Renovandi neceſſitas, quibus rationibus nitatur, ibidem n. 15.

Renovatio eſt prorogatio, & ficta continuatio primæ inveſtituræ, ac ſi ea non terminaſſet, ibid. n. 16. & d. 26. n. 5.

Ideo non intrat renovatio, ubi adhuc durat inveſtitura prima, fictio enim non operatur, ubi durat veritas, dicto d. 4. n. 4.

Intellige, quando alienatio facta fuit à primo acquirente titulo oneroſo, ibidem, ſub *§. ſcribens*.

Ronovatio facta poſt incurſam caducitatem, an dicatur conceſſio nova, diſ. 47. n. 3.

Non petens renovationem ſtatuto tempore cadit à jure ſuo, d. 4. n. 9.

Declaratur ubi tempus fuit adjectum gratia terminandæ conceſſionis, ſecus ſi emphyteuſis eſt perpetua vel ultrà tempus renovationis appoſitum duratura, d. 4. n. 10.

In Statu Urbini ob indultum Urbani VIII. Eccleſiæ nequeunt pro ſe retinere emphyteuſim expirata conceſſione, ſed de neceſſitate tenentur renovationem concedere proximioribus, d. 5. n. 2.

Dictum indultum Urbani motu proprio emanatum refertur, ibid. n. 3. & d. 6. n. 2.

Etiam vigore dicti indulti renovatio competit proximioribus ultimi deficientis in emphyteuſi ex pacto & providentia, & hæredibus in hæreditaria, ibid. n. 5. & d. 6. n. 4.

Renovandi obligatio intelligitur cum eiſdem conditionibus, ac legibus quæ præcedenter inerant, & cum quibus alii inveniuntur emphyteutæ, ibid. n. 7. & d. 22. n. 3.

Quando tamen poſſit dominus meliorem facere ſuam conditionem, *vide* diſcur. 22 n. 7. & 8. in fin.

Propterea proximior volens renovationem tenetur offerre, idem quod Eccleſia ab aliis invenit diſc. 5. nu. 12. ubi declaratur, & d. 12. n. 8.

Renovatio debetur fœminis, & cognatis in defectu maſculorum etiamſi emphyteuſis ſit maſculina, d. 6. nu. 5. & diſc. 9. numer. 5. ubi quod aliud eſt vocatio aliud renovatio, d. 12. n. 7. ubi quod extantibus maſculis nullo pacto fœminæ renoventur, & diſcur. 25. num. 11.

Amplia in quocumque genere renovationis d. 6. n. 6. num. 5.

Amplia etiamſi inveſtitura fuerit nulla, ibid. num. 6.

Declara ſi nullitas provenit ex defectu ſolemnitatis ſecus ſi ex defectu cauſæ. ibidem n. 13.

Vigore prædicti indulti Urbani VIII. renovatio facienda eſt aucto canone, d. 6. nu. 8.

Quibus perſonis mandet innovationem fieri, *vide* nu. 12.

An dictum indultum procedat ubi adeſt pactum in contrarium, *vide* d. 7. n. 4. & ſeqq. ubi reſolvitur affirmativè, quia dicto indulto uti emanato ad favorem publicum renunciari non poteſt.

Renovatio juxta concordiam inter Clerum & Communitatem Urbini debetur hæredibus ex teſtamento, vel ab inteſtato ultimi morientis quamvis extraneis uti repræſentantibus defuncti perſonam, d. 19. nu. 3.

Quæ repræſentatio licèt aliàs prohibita in emphyteuſi admittitur per dictam concordiam, d. eodem num. 4.

Ea tamen concordia ſuffragatur ſolum Civibus, & incolis, n. 4. in fin.

Et eo tantùm caſu, quo intervenit licentia Domini directi, dicto diſcur. 19. n. 6. ubi declaratur.

Dicta concordia non ligat Eccleſiam metropolitanam Ravennaten. ſed in renovationibus attenditur diſpoſitio juris, diſ. 22. n. 2.

Rem ſterilem quam emphyteuta ad fertilitatem teduxit, Eccleſia tenetur renovare, d. 31. n. 12.

Pro renovatione quale jus competat, *vide* d. 47. nu. 5. & diſc. 53. n. 13.

Quando renovatio non intret, ubi ultimus comprehenſus obiit abſque poſſeſſione emphyteuſis, *vide* diſ. 53. n. 14.

Plures ſpecies renovationis, & de prima ſpecie præfinitionis temporis ad eam petendum poſt finitam inveſtituram, *Vide* diſc. 53 n. 16. 17. & 18.

Ubi renovatio peti debet etiam inveſtitura durante de 29. in 29. annos, tunc non intrat caducitas ob eam non petitam, ſed ſolum jus cogendi ad illam petendam, & ſolvendum debita emolumenta, ibid. n. 19.

Renovatus non dicitur primus acquirens, ſeu novus emphyteuta, ſed potius antiquus, diſc. 6. num. 10.

Quando bona emphyteutica ſunt notabiliter meliorata, tenetur Eccleſia de jure renovare, diſc. 7. num. 7.

Limita, ſtante pacto in contrarium, ibidem.

Renovationis probabilis prætenſio ſufficit ut in poſſeſſorio judicio ſit concedenda, d. 7. in fin.

De jure ſtatutario Abbatiæ Farfen. renovatio debetur hæredibus proximioribus, nec valet Eccleſia pro ſe retinere, d. 8. num. 2.

Ubi omnia bona ſunt emphyteutica uti illa Farfen. renovatio omninò debetur, diſc. 8. n. 3.

Diverſæ Conſtitutiones Pontificum mandantes hujuſmodi renovationem referuntur unà cum cauſis, ibidem. ſub §. *& ſi rationes*, & diſc. 19. ſub num 4. & 5.

Reno-

Renovatio concedi debet creditoribus ùltimi emphyteutæ ſi nullus hæres eam petat, & Eccleſia pro ſe tetinere nequeat, diſc. 8. nu,5.& ſeqq.
Renovatio debetur pluribus fœminis ſi adſunt, quamvis inveſtitura concepta ſit in numero ſingulari, & vocata ſit unà fœmina, diſc. 9. numer. 4.
Regulanda eſt à natura inveſtituræ adeò ut ſi emphyteuſis eſt hæreditaria vel mixta, ita & renovatio debet eſſe, diſ. 9. num. 8.
Renovatio fieri poteſt adhuc durante inveſtitura concutrente conſenſu ultimi inveſtiti, diſc. 12. num. 2.
Secus abſque dicto conſenſu nu. 3. rationem *vide* num. 4.
In emphyreuſi pactionata debetur renovatio proximiori ultimi inveſtiti, d, 12. nu. 5. & 6. & diſc. 24. ſub num. 4
Renovatio eſt ſpecies ſucceſſionis, ideò danda eis qui eſſent ſucceſſuri, d. 12. n. 7.
Non conceditur emphyteutæ culpoſo, neque ejus proximiori, ibidem n. 11.
In feudis peti debet infrà annum, & diem, d. 22. ſub num. 8.

RENUNCIATIO

Quomodo intelligenda ſit ſeu remiſſio jurium & bonorum, quorum extranei non ſunt capaces, diſ. 53. num. 3.

REPRÆSENTATIO

In emphyteuſi non intrat. d. 17. n. 2. & d. 47. n. 2. & diſ. 52. n. 9.
Neque in bonis indifferentibus intrat ultrà fratrum filios, d. diſc. 47. ſub num. 2. & d. diſc. 52. ſub num. 4.
Limita in Statu Urbini, ubi vigore concordiæ inter Clerum & Communitatem nepos concurrit cum patruo, & amita ad renovationem tanquam repræſentans perſonam defuncti, d. 19. n. 4.
Sed tamen intellige favore dumtaxat incolarum, & civium, d. n. 4. in fine.
Qualis ſit repræſentationis effectus, *Vide* d. 47. ſub num. 2.

RESIGNATARIUS

Reſignatarius præfertur habenti gratiam præventivam, ſeu expectativam, d. 1. ſub n. 9.
Admiſſus per dominum directum in locum primi emphyteutæ ſeu feudatarii, non dicitur nova perſona ſed eadem ac prima, idemque jus habet per continuationem, ibid. n. 10.

RETRACTUS

Non intrat in venditione ſubhaſta, & Judicis auctoritate ſequuta, d. 51. nu. 2.
Quando etiam intrat adhuc ceſſat ubi ſubhaſtatio fit ad inſtantiam illius cui retractus competit, ibid. num. 3.

S

SENTENTIA

TRanſacta in Judicatum, & obſervata firmat ſtatum, & facit ens de non ente, d. 53. n. 3.
Sine actis non probat, nec attenditur, ibid. num. 4.
Ubi tamen eſt antiqua, & deducitur excipiendo, juſtificatione non indiget. ibid. n. 5.
Immò ubi lata fuit à Iudice facultatem habente procedendi extrajudicialiter etiam ſine antiquitate operatur, ibi. n. 6.
Præſumptio ex ſententia derivans coadjuvatur ex facilitate videndi veritatem in actis, ibid. n. 7.

SCIENTIA

Ad effectum caducitatis, & pœna debet eſſe vera, & explicita, non præſumpta, diſ. 36. n. 12. & d. 45. n. 6. in fin.
Ideoque reſultans ex recognitionibus in dominum, non inducit ſcientiam contentorum in antiqua inveſtitura, ibid.
In quacumque materia ad effectum præjudicii debet eſſe certa, & præciſa, d. 56. n. 2. in fin.

SCRIPTURA.

Vide Verbo *Dominium*.

Requiritur in contractu emphyteutico, d. 37. ſub num. 4.
Declara, ut ibid. n. fin.
In quacumque materia ubi ſcriptura requiritur, poteſt illa non exiſtente adminiculis juſtificari, d. 37. ſub eodem n. 4.
Per ſcripturam pobari poteſt conſuetudo, ibid. num. 7.
An per ſcripturam conſtare debeat de inveſtitura ad effectum devolutionis, diſ. 42. n. 4.

SIGNATURA

Gratiæ non additur, nec reſcribit niſi in cauſis extraordinariis remediis egentibus, & ubi adeſt via ordinaria reſcribit, *utatur jure ſuo*, d. 21. num. 3.

SOLEMNITATES

In bonis concedi ſolitis non requiruntur, d. 20, num. 4.
Limita ſi ſolitum fuerit alteratum. Hoc enim caſu nedum pars alterativa, ſed totus actus corruit, ibid.
Neceſſariæ præſumuntur ex lapſu temporis unà cum obſervantia, dicto d. 20. n. 5.
Statutariæ requiruntur etiam in dote conſtituta per minorem, niſi dotatio ſit neceſſaria, diſc. 41. num. 16.

SUBROGATIO

Subrogatum debet eſſe ejuſdem naturæ cujus eſt res, in cujus locum fit ſubrogatio, diſ. 36. num. 4.

SUCCESSOR, SUCCESSIO.

Nequit habere majus jus, quàm ejus Auctor, d. 25. num. 10 in fin.
Auctoris factum impugnare non poteſt, d. 1. ſub num. 18.

In bonis emphyteuticis quæſitis titulo oneroſo tenetur ad debita defuncti, ad onera illis adjecta, d. 9. n. ult.

Succeſſoris verbum latius accipitur, quàm illud hæredis, diſ. 32. num. 5. erga finem.

Quando etiam ſucceſſor emphyteuticus ex pacto teneatur ad onera prædeceſſoris, *Vide* diſc. 44. num. 10.

Succeſſio in bonis emphyteuticis regulatur jure ſucceſſionis aliorum bonorum, d. 17. n. 3.

Plures nepotes ex fratribus ſuccedunt in capita, & non in ſtirpes, d. 37. n. 4.

Declara, ut num. 5.

Fit in capita, & non in ſtirpes ubi perſonæ fuerunt propriis nominibus appellativis vocatæ, ibid. num. 8.

Declara ubi cadit affectio, vel perſonale meritum in nominatis, non autem ſi etiam naſcituri fuerunt vocati, tunc enim demonſtrativa, non taxativa dicitur nominatio, ibid. & num. 11.

Deciſiones firmantes ſucceſſionem per capita declarantur, d. 17. n. 9. & 10.

Succedendi ordo præſcriptus in inveſtitura intelligitur quatenus diſpoſitum non ſit, ubi adſunt verba, vel clauſulæ importantes qualitatem hæreditariam, d. 35. ſub n 6. & d. 52. n. 4.

Contrarium, *Vide* ibid. n. 5.

Id tamen procedit quoad ordinem reſultantem ex juris interpretatione, ſecus quoad ordinem præſcriptum à primo acquirente, qui debet omnino ſervari, ibid.

Succeſſio præventiva ob refutationem Anteceſſoris permittitur tam in feudo, quam in Emphyteuſi, d. 45 ſub n. 7.

STATUTUM

Ferrariæ ſub appellatione *Liberorum* comprehendit deſcendentes tantùm quarti gradus, diſc. 23. num. 3.

Laicale non comprehendit Eccleſias & Eccleſiaſticos, licet confirmatum à Papa, d. 23. n. 4.

Intellige quo ad comprehenſionem paſſivam, & coactivam, ſecus quoad voluntariam activam, & privilegiativam ibidem n. 11.

Quamvis non liget, Attamen attenditur pro interpetratione voluntatis exempti, ibid. n. 10.

Laicale non comprehendit bona de directo dominio Eccleſiarum d. 45. n. 8.

Statuta Urbis non ligant Eccleſias, nec perſonas Eccleſiaſticas, ibid.

Mediolani viget ſtatntum de continuanda poſſeſſione in hæredem, quod ſufficit ad manutentionem, d. 59. n. 4.

Dictum ſtatutum ſi eſt laicale, non comprehendit bona emphyteutica Eccleſiæ. ibid.

T

TEMPUS

Antiquum dicitur lapſus 30. annorum, d. 53. num. 6.

TITULUS

Datur multiplicatio titulorum ad poſſeſſionem confovendam ubi non obſtat incompatibilitas, d. 25. n. 7.

Mutari poteſt ſupervento novo meliori titulo, d. 59. nu. 10.

Habens centenariam, poteſt allegare quemcumque titulum, de mundo meliorem, d. 60. n. 3.

TRANSACTIO

Vide Verbo *Concordia*.

De illa inter Clerum, & Communitatem Urbini *Vid.* diſc. 19. n. 3.

De illa Ravennaten. *Vide*. d. 20. n. 7.

Obtinens aliquid ejus vigore, obtinere dicitur jure antiquo per tranſactionem confirmato, diſc. 4. num. 6.

Non enim tribuit novum titulum, ſed antiquum confirmat, d. 18. n. 8. & d. 20. n. 6.

Non attenditur, ubi repugnant forma, & pacta inveſtituræ, d. 20. n. 8. & d. 21. n. 1.

Contrarium quod attendatur ubi fuit expreſsè reſervatum beneficium concordiæ d. diſc. 20. num. 9.

Ejus virtus & uſus procedit contra Eccleſias concedentes, non autem contra alios vocatos, ibid. ſub n. 8. & 16.

Contrarium num. 10.

Durat donec inveſtitura, qua finita extinguitur uſus, & virtus concordiæ, ibid. in fine.

Quando ad hujuſmodi effectum dicatur expirata inveſtitura, nec ne *Vide* n. 11.

Vigore hujuſmodi tranſactionum reducentium bona emphyteutica ad inſtar allodialium, poteſt ultimus ſucceſſor ea relinquere legitimo ſucceſſoi, d. 20. n. 12.

Limita ſi talis ſucceſſor non adeſt, nec ſperatur, ibid.

Non afficit ſucceſſores ex propria perſona venientes, d. 52. n. 10.

Afficit ſi bona fide emanavit, ibid. n. 12.

Subſtinetur ubi accedit quale quale dubium etiam unius Doctoris, d. 52. n. 11.

Declara tamen ut num. 12. & 13.

V

VALOR

Et redditus bonorum eſt minor de tempore belli, ideoque tale tempus calamitoſum non attenditur in eo regulando, d. 30. n. 10.

VENDITIO

Judicatur, non emphyteuſis conceſſio cum facultate affrancandi canonem pro certa ſumma ab initio conſtituta, diſc. 54. n. 8.

Quando cenſeatur venditum ſolum jus proprium, vel res pleno jure, diſ. 53. n. 32.

VIA EXECUTIVA

An competat & quando pro canonibus, *Vide* diſc. 55.

A. C. procedit executivè in omnibus caſibus in quibus alia Tribunalia ita procedere poſſunt, d. 55. num. 3.

Ubi competit contra tertium, intelligitur pro tempore quo tertius poſſedit, ſecus pro antecedenti, ibid. n. 4.

In Regnis utriuſque Siciliæ pro cenſibus executivè proceditur etiam contra tertium, ibid. n. 5.

VINCULUM

Duo vincula fortiu[illegible]gant quàm unum, d. 7. ſub num. 4.

VOLUNTAS

In correſpectivis utriuſque contrahentis eſt attendenda, diſc. 49. ſub n. 2.

Ejus ſubſtantia potius attendi debet, quàm figura verborum, d. 53. n. 22.

USUS

Communis loquendi ſemper attenditur pro regulanda voluntate diſponentis, diſc. 13. num. 8.

USUSFRUCTUS

Eſt verbum æquivocum aptum etiam comprehendere jus in proprietate juxtà diſtinctionem uſusfructus caſualis, & formalis, diſc. 1. ſub numer. 6.

UTILE, UTILITAS

Per inutile non vitiatur, d. 47. n. 4.

Limita favore Eccleſiæ, vel ubi mixtura continet alterationem præjudicialem, d. diſc. 47. n. 4.

Utilitas Eccleſiæ ubi de præſenti apparet, non requiritur beneplacitum Apoſtolicum, d. 53. numer. 8.

FINIS.